

In dit nummer:

- * *ACTIVITEITENKALENDER*
- * *VOORWOORD*
- * *BESCHERMING VAN MONUMENTEN, STADS- EN DORPSZICHTEN*
- * *OVER VUURTORENS*
- * *LEANDRE VILAIN (4)*
- * *AAN LAND (4)*
- * *HET NIEUWE BADSEIZOEN ANNO 1935*
- * *BESTUURSGEBOUW VISMIJN 1930 (2)*
- * *RENOVATIE VISMIJN OOSTENDE*
- * *WAT EEN GIDS L(EI/IJ)DEN KAN!*
- * *UIT HET VERSLAGBOEK VAN EEN OOSTENDS POLITIEAGENT (6)*

Gidsenblad
LANGE NELLE
OOSTENDE

Driemaandelijks blad van de afdeling OOSTENDE
van de WEST-VLAAMSE GIDSENKRING vzw
Afgiftekantoor OOSTENDE 1
Verantwoordelijke uitgever:
Patricia Veris, Nachtegalenlaan 50, 8400 Oostende

IN DIT NUMMER:

Inhoud:

48	ACTIVITEITENKALENDER	REDACTIE
53	VOORWOORD	MARC LOY
54	BESCHERMING VAN MONUMENTEN, STADS- EN DORPSZICHTEN	REDACTIE
55	OVER VUURTORENS	MARCEL MATHAY & HEIDE KNÖBL
57	LEANDRE VILAIN (4)	MARTINE QUAEGBEUR
66	AAN LAND (4)	RICHARD QUAEGBEUR
73	HET NIEUWE BADSEIZOEN ANNO 1935	REDACTIE
75	BESTUURSGEBOUW VISMIJN 1930 (2)	JEANNINE LAPLASSE
77	RENOVATIE VISMIJN OOSTENDE	VVIC
80	WAT EEN GIDS L(EI/IJ)DEN KAN	MARCEL LEEUWERCK
81	UIT HET VERSLAGBOEK VAN EEN OOSTENDS POLITIEAGENT (6)	REDACTIE

Verantwoordelijke uitgever en secretaris:

Patricia Veris, Nachtgalenlaan 50, 8400 Oostende
De medewerkers zijn verantwoordelijk voor de door hen getekende bijdragen
(overname mag, mits bronvermelding)

Redactie:

Dirk Beirens, Floralaan 7, 8400 Oostende

Vormgeving:

Herman Moerman, Parijsstraat 11/6, 8400 Oostende

Voorzitter:

Marc Loy, Batterijstraat 70, 8450 Bredene

Dispatching:

(059) 80 73 81 (Fax en telefoon)

Rekeningnummer:

068-2075070-73

Lidmaatschapsbijdrage 2001 = 500 BEF

BETALEN GEBEURT TER PLAATSE!

Leden (groepstoegang + gratis gids) 200 BEF

Niet-leden (groepstoegang + gidsenbijdrage) 250 BEF

Nog tot 2 september loopt in het Oostendse PMMK de spraak- en smaakmakende tentoonstelling 'Between Earth and Heaven'. Conservator Willy Van den Bussche peilt de nieuwe klassieke bewegingen in de actuele kunst en zet zich expliciet af tegen een bepaalde elite binnen de artistieke wereld.

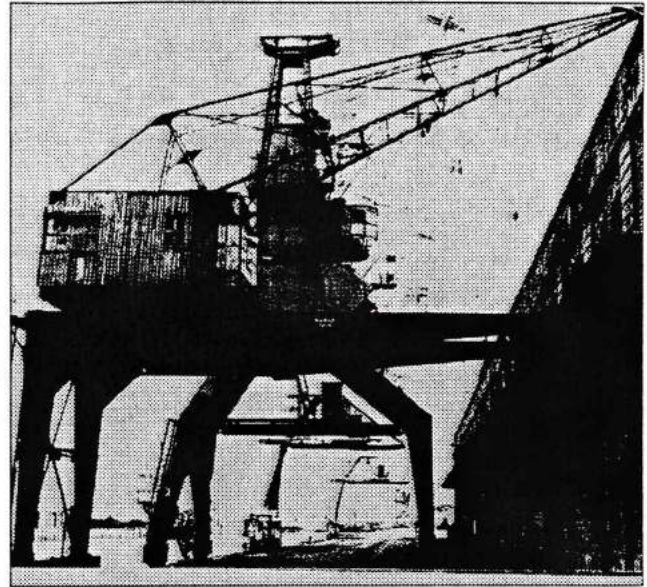
Met de tentoonstelling Between Earth and Heaven- New Classical Movements in the Art of Today wil conservator Willy Van den Bussche een scène geven aan een aantal actuele kunstenaars die opnieuw grijpen naar de klassieke vormtaal van niet alleen Grieken en Romeinen, maar ook van de renaissance, de barok en het neoclassicisme. Een aantal internationale tentoonstellingen in het voorbije decennium bewees dat er vooral vanuit Rusland en Italië een nieuwe belangstelling ontstaan is voor het begrip schoonheid.

De tentoonstelling in Oostende brengt een boeiende confrontatie tussen het klassieke en het actuele, het verleden en het heden. Het resultaat is erg gevarieerd: bij de enen ligt de nadruk op de nauwgezette weergave van de werkelijkheid, anderen provoceren of relativiseren, maar altijd staat het beeld centraal en is er een enorme technische vaardigheid aan de orde. Of het nu gaat om de traditionele schilder-, teken- en beeldhouwkunst van de Italianen dan wel over installaties, nieuwe media als digitale fotografie en video waarmee de Russen experimenteren, de vaardigheid is er. (Marc Loy)

Openmonumentendag **Vlaanderen in Oostende** **op zondag 9 september 2001:** **thema METAAL**

- 1. Overzicht van de opengestelde monumenten: de IJslandvaarder Amandine, de Leopoldschool, het treinstation, het atelier van Pierre Claes in de kelder van de Venetiaanse Gaanderijen, de site van de Demeybruggen + Demeysluis + Vindicativemonument + halfportaalkraan, het

monument Leopold II (drie gapers), de slipway, de maritime site met de baggerschuit die nu gerenoveerd wordt.

- 2. In de Leopoldschool en in het buurthuis van het Westerkwartier zullen tentoonstellingen plaatsvinden, respectievelijk prentkaarten van O. Vilain en oude ambachten

- 3. Een drie uur durende fietstocht is uitgewerkt door gidsenkring 'Lange Nelle'. Ze start (en eindigt) telkens op het Wapenplein, in de voormiddag om 10.00 uur en in de namiddag om 14.00 uur. Onderweg krijgt u een 40-tal verwijzingen naar 'metaal'. Van de binnenstad gaat het naar het Westerkwartier en verder naar Stene-Dorp. Via het Hazegras komt u het centrum weer binnen.

BLANKENBERGE

Zaterdag 20 oktober 2001

Afspraak om 14.30 uur aan het Provinciaal Maritiem Instituut (voormalige J. Bauwens visserijschool). Verplaatsing naar Blankenberge met privéwagens.

Bezoek aan het Maritiem Museum en de vuurtoren van Blankenberge.

Kosten worden gedeeld. Contacteer secretaris Patricia Veris op (059) 806239 Als u mee wil en zeg haar of u al dan niet over vervoer beschikt.

Meer info in volgend nummer

FOTOALBUM

Jeannine Laplasse gidste op 17 maart 2001 de 'Zeebonkwandeling', ontworpen door Dirk Beirens en verder uitgewerkt door Rita Werbrouck en Jeannine herself. Dit is een ode aan de kunstenaar-graficus Julius Collen Turner (1881-1948) en het Oostendse vissersverleden. Met heel wat anekdotes, weetjes en eigen ervaringen uit dat vissersmilieu en in gezelschap van Bernd, de zoon van de kunstenaar, nam Jeannine een grote schare geïnteresseerden op sleeptouw door de binnenstad. Achteraf werd uitgebreid nagekaart met zeebonkbier, een passend bruinjke van brouwerij Costenoble uit Oudenburg.

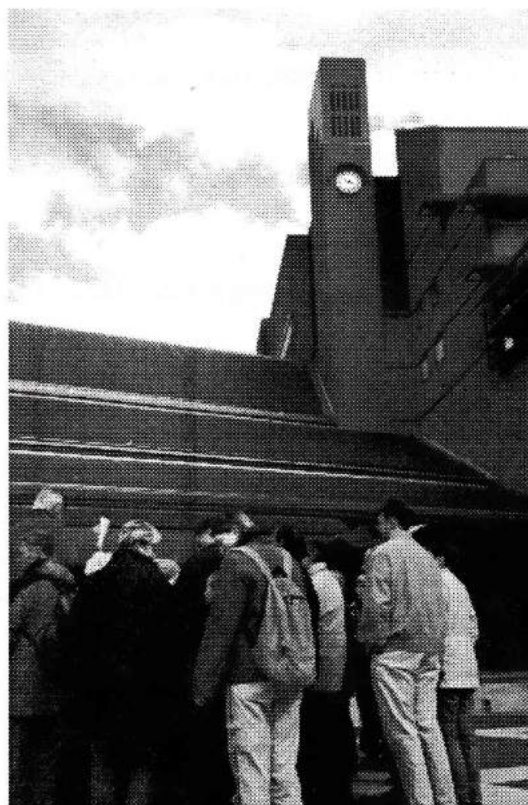

Onze glunderende duivel-doet-veel secretaris Patricia met de door penningmeester Marcel zorgvuldig geselecteerde witte wijn op de nieuwjaarsdrink voor gidsende leden en beschermcomitéleden in het Zandvoordse Kasteeltje.

Twee torensnapshots tijdens onze Londontrip (21 april 2001), perfect georganiseerd door Patricia en vlot en uitgebreid gegidst door een meester in het vak: Raf Plasschaert. Gelukkig is de crisissituatie tegen het einde toe, ook goed afgelopen. Dank aan Leen en allen die zich daarvoor ingezet hebben.

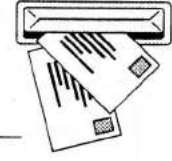
Foto rechts:
Raf met de groep voor de New Library in de voormiddag.

Foto links:
De 'Tate Modern Collection 2001', een kunstmuseum in een voormalig elektriciteitsbedrijf.

MEEGEDEELD

OOSTENDE VOOR ANKER

Ter gelegenheid van de tweede editie van 'Oostende voor Anker' (24 tot 27 mei, telkens vanaf 10 uur) verschijnt een unieke reeks zichtkaarten aangaande dit gebeuren.

Organisator Hubert Rubbens en uitgever Tropic Postcards sloegen de handen in elkaar met als gevolg een prachtige reeks tevens voorzien van een verzamelomslag. De reeks bestaat uit de volgende zichten:

- Luchtfoto van de haven + stadskern.
- Amandine in volle zee.
- Mercator in volle zee.
- Zenobe Gramme : opleidingsschip van de Belgische marine.
- Swan Fan Makkum: De grootste Brigantine ter wereld.
- Rupel.
- Combinékaart van scheepsonderdelen van de Mercator.
- Combinékaart van sfeerbeelden van Oostende voor Anker 2000.

Deze reeks zal te koop aangeboden worden vanaf 26/04/01 in voorverkoop voor 240 Fr/set en vanaf 24/05/01 (de eerste dag van het gebeuren) aan 295 Fr zolang de voorraad strekt. Voor meer inlichtingen i.v.m. meevoarrangements voor en tijdens het evenement, bel H. Rubbens 0486729073 of e-mail h. rubbens @ planetinternet.be.

Voor meer informatie aangaande de uitgave, bel Photo Tropic 0477937504 (Albert I Promenade 66, 8400 Oostende).

Deze unieke reeks kwam tot stand dankzij de medewerking van fotografen : Mike Louagie, Daniël de Kievith, Pit Dejonghe en Guido Walters.

*

MUSEUM VOOR ANKER

Tijdens het 'Oostende voor Anker'-weekend -van donderdag 24 tot en met zondag 27 mei 2001- brengt het Museum voor Schone Kunsten 'Museum voor Anker'.

In afwachting van de opening van het Oostends Historisch Museum De Plate brengt het Museum enkele van de mooiste marines, visserstaferelen en stillevens met vis samen in de Emile Molenaerzaal.

De collectie bevat werken van onder meer Louis Artan, François Bossuet, Emile Bulcke, Paul-Jean Clays, Julius Collen-Turner, Oscar Cornu, Jan De Clerck, Victor De Knop, Jef Dutilleu, James Ensor, Willy Finch, Vital Kueller, Henri Logelain, Leon Londot, André-Victor Lynen, Constantin Meunier, John-Henry Mohrmann, François Musin, Willem Paerels, Périclès Pantazis, Constant Permeke, Louis Royon en Louis Verboeckhoven. Het zijn stuk voor stuk meesters in het schildersvak en zeker wat betreft de maritieme onderwerpen.

De accrochage belooft beslist elke liefhebber van de maritieme sfeer te boeien en wellicht ook u!

U kunt 'Museum voor Anker' gratis (!) bekijken van donderdag 24 tot en met zondag 27 mei 2001, telkens van 10.00-12.00 uur en van 14.00-17.00 uur.

Voorwoord

Ooit was dit een wit blad. Maar hoofdredacteur en taaie traditie eisen sinds jaar en dag bij iedere editie het *woordje van het bestuur* op. Liefst zinvol als het kan.

En toegegeven, we beseften het te laat: met nieuwsjaarswensen moeten we nu niet meer afkomen, voor lentekriebels is het te nat en voor roddels bestaat er een ander soort pers. Ook ons tienjarig bestaan ligt al twee jaargangen achter ons, de Prijs Culturele Raad is binnen en over de Kama Sutra blijken de meningen binnen het bestuur verdeeld. Blijven dus enkel nog de vijgen na Pasen!

Dan maar naar schrijfstof gevist bij de collega's. Maar die moesten opeens dringend gaan gidsen. Nog iemand anders begon dan maar over het weer, maar eindigde in bitter leedvermaak. En ons *blad bleef blanco*. (Al hadden we er weer een alliteratie bij.)

Nu alleen nog hopen dat onze lay-outman de gepaste karakters vindt voor zoveel eendimensionele leegte. Zoveel woorden zonder soortelijk gewicht. Een te vroeg geboren edito balancerend op de deadline.

Ooit was dit blad wit.

Het bestuur

Bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten

Decreet van 22 februari 1995 tot wijziging van het Decreet van 03 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten.

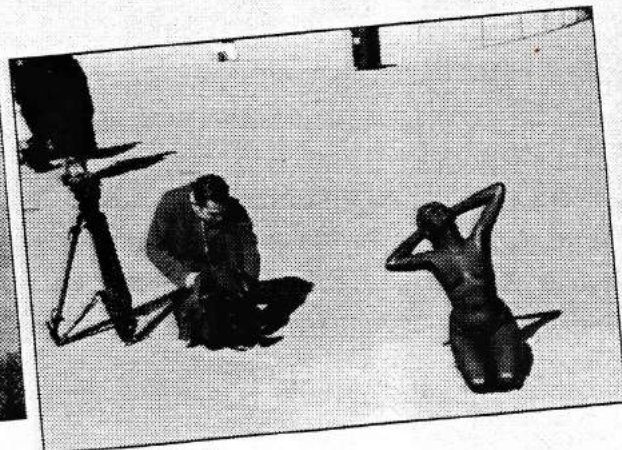
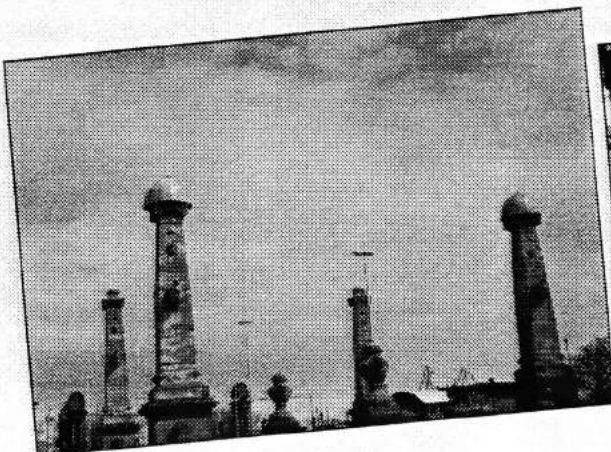
Het College van Burgemeester en Schepenen van Oostende deelt mee dat de Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport op 05 maart 2001 het ontwerp van lijst van voor bescherming vatbare monumenten en stads- en dorpsgezichten heeft vastgesteld met betrekking tot de hierna vermelde onroerende goederen

- a) het klooster van de Clarissen, zogenaamd 'Zonnelied', gelegen in de Mariakerkelaan 212;
- b) de synagoge gelegen op het Filip van Maestrichtplein 3;
- c) de voormalige staatsmarineschool gelegen aan de Slijkensesteenweg 2-4;
- d) de officiersmess van de Marinekazerne Bootsman Jonsen gelegen op het 3de en 23ste Linierégimentsplein 3;
- e) het gedeelte van het huidige schoolcomplex KHBO De Kraal bestaande uit de voormalige zeedijkvilla's 'Oasis' en 'D.K.', de voormalige zeedijkvilla en het voormalige meisjesspensionaat van de zusters van het Heilig Hart, gelegen aan de Zeedijk 100, 101 en in de 17-Oktoberstraat;
- f) het complex gevormd door de Venetiaanse Gaanderijen en aansluitende hoofdingang, met inbegrip van het omsloten gebied, een gedeelte van het huidige Koningspark, de bakstenen duinvoet met aansluitende muur waarin de zijtoegang van hetzelfde park, het Thermae Palace in het midden van de reeds beschermde 'Koninklijke Gaanderijen' en de nieuwe Koninklijke Gaanderij, gelegen in de Koningin Astridlaan 7, de Koninginnelaan, de Koningsstraat 79, de Parijsstraat en de Zeedijk;
- g) de 'Royal Yacht Club d'Oostende' (R.Y.C.O.) gelegen in de Dokter Eduard Moreauxlaan 2;
- h) het voormalig warenhuis en de administratieve vleugel van de S.E.O., thans PMMK, gelegen op de hoek van de Gentstraat 6 en de Romestraat 11.

Kama&Sutra, ofte Marc Bogaerts & Toon Van Ishoven, de twee lente(?)kriebels die de 'liefde' naar Oostende zouden gebracht hebben en die als opzet hadden de mannelijke en vrouwelijke aspecten van Oostende aan elkaar te linken hebben de stad eind april met stille trom verlaten.

Hieronder ziet u twee herinneringen :

"De tettenbrug & Het Venetiaanse zonne-aanbidstertje"

Over Vuurtorens

Een vuurtoren is een zeebaken, hij kan op een kust staan om bv. een haven te vinden of op een kaap zodat de schepen deze kunnen ontwijken. Hij kan ook op een rif, een rots of in ondiep water staan als waarschuwing. In elk geval is zijn rol INFORMATIEF.

Omdat zich op een kust of gevaarrijke zone verschillende vuurtorens kunnen bevinden, heeft men elke vuurtoren een verschillend kenmerk ter onderscheiding gegeven: de vuurtorenKENNING of het lichtritme. Die 'kenning' vindt men op zeekaarten alsook in een soort vuurtorenboek, de channel-vuurtorens-index.

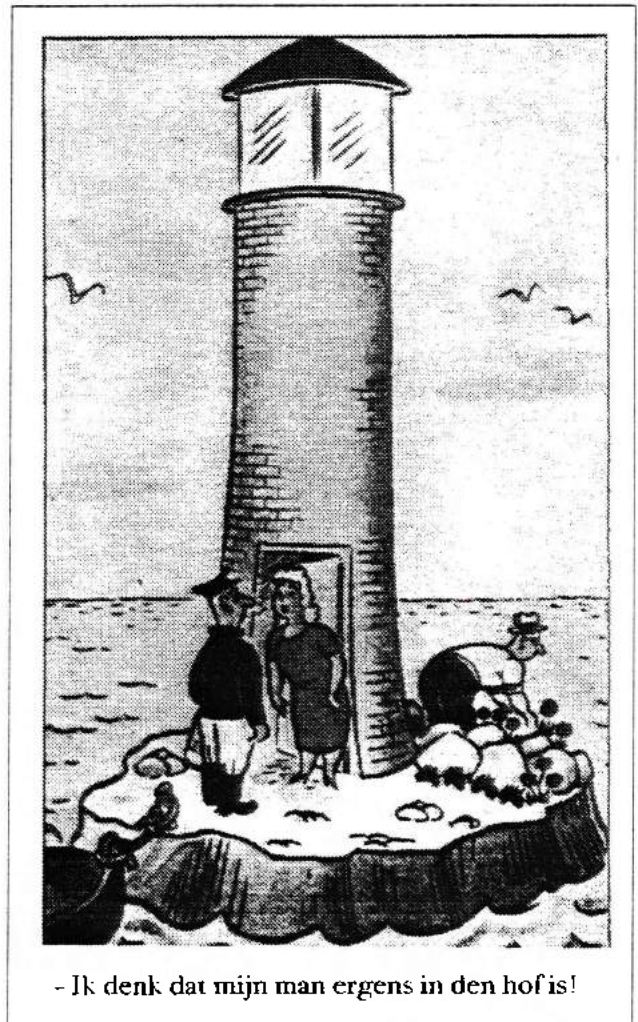
Een vuurtoren wordt gekenmerkt door zijn geografische positie en een bijhorende beschrijving, bv. Oostende-positie N... / E... Grijs gemetselde toren met blauwe golvende banden - 63m hoog - draagwijdte 27 zeemijlen - kenning: 3 witte flitsen met wederkeer 10 seconden.

Dit heeft echter niets te maken met morsetekens, 3 punten = letter S ; 3 strepen = letter O. De flitsen zijn eenvoudig een onderscheidingsteken tegenover de nabijstaande vuurtorens: Blankenberge (2 lange witte lichten/20 seconden) - Zeebrugge (1 lang rood licht en 1 lang wit licht) - Nieuwpoort (2 rode flitslichten), enz.

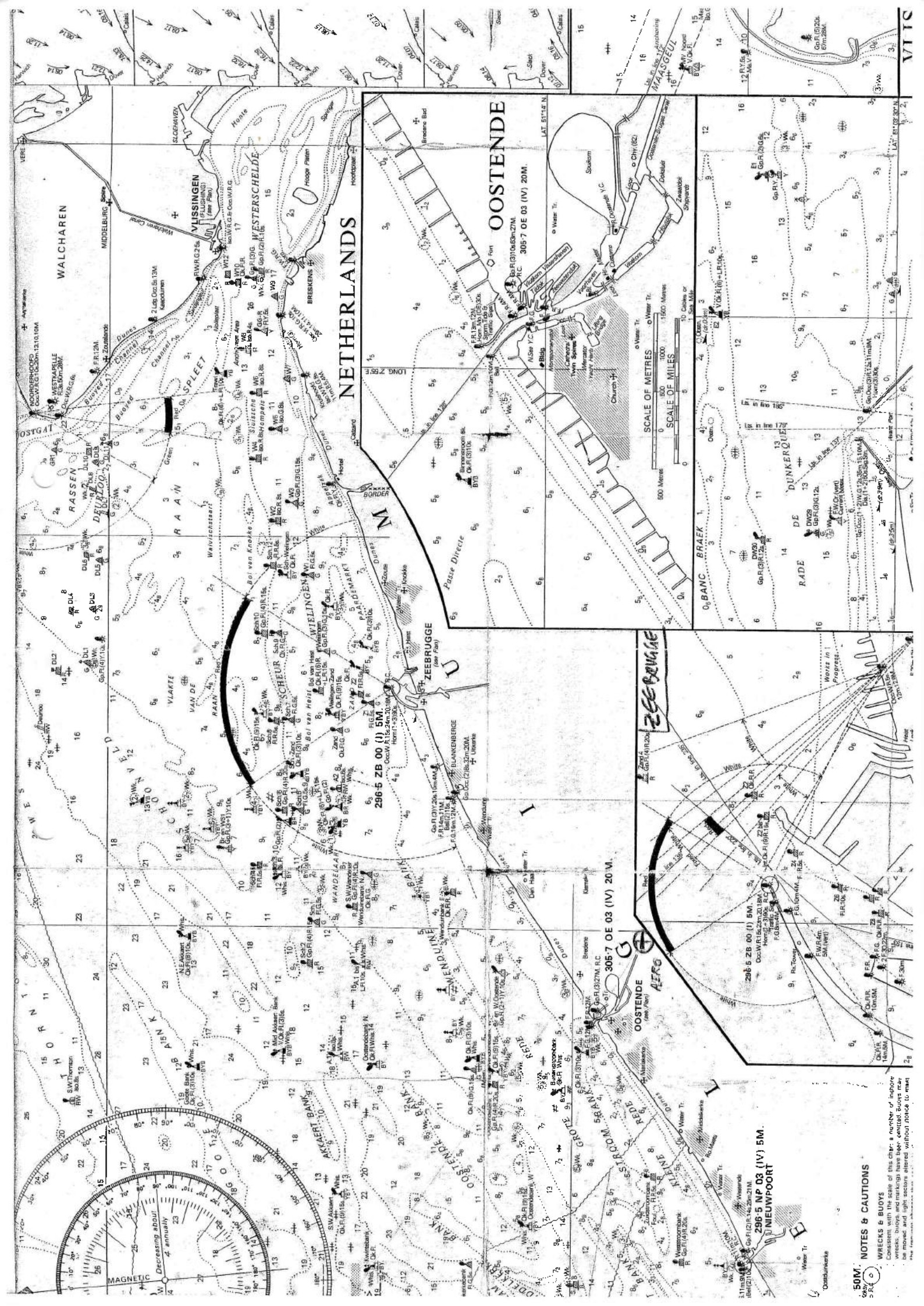
De draagwijdte van een vuurtoren hangt af van de sterkte van zijn licht. Oostende draagt, bij nacht en klaar weer, 27 zeemijlen

(ongeveer 50km) ver, maar door de kromming van de aarde, wordt hij maar echt goed zichtbaar vanaf 22 zeemijlen (ongeveer 40km). De hoogte, die ook de de zichtafstand bepaalt, bedraagt 63m en dat is het licht boven de zeespiegel, gemeten vanaf het **gemiddelde hoogwaterspringtij**.

De kenning van de vuurtorens wordt - in praktisch alle landen - geregeld door een internationale autoriteit, de IALA (International Association Lighthouse Authorities). Dit heeft dus **niets** te maken met de wensen of eisen van een lokaal bestuur.

- Ik denk dat mijn man ergens in den hof is!

50M
 5-R

NOTES & CAUTIONS

WRECKS & BUOYS
 Consistent with the scale of this chart, a number of inches or centimeters may be rounded and markings have been omitted. Buoy marks may be moved and markings have been altered without notice to mariners.

Meester-organist Léandre Vilain en zijn tijd (1866-1945) - (4)

14) Leraar aan het Koninklijk Muziekconservatorium van Gent

Op 3 september 1902 werd Léandre VILAIN bij Koninklijk Besluit benoemd tot leraar aan het Koninklijk Muziekconservatorium van Gent. Daarmee volgde hij Joseph TILBORGHS op die er 31 jaar lang leraar orgel was geweest (193). Zijn benoeming was uiteindelijk de officiële erkenning van zijn talent. Charles-Marie WIDOR, voor wie Léandre een heel grote bewondering had, stuurde hem zijn gelukwensen (194).

Zijn prestatie als leraar aan het Koninklijk Muziekconservatorium van Gent was het doorvoeren van de LEMMENS-Methode (195). De orgelschool van LEMMENS vormde de basis voor de ontwikkeling van het moderne orgelspel in West-Europa. De 'Final' uit de "École d'orgue, basée sur le Plain Chant Romain" (= het Gregoriaans) is een methode die lange tijd het orgelonderwijs beheerst heeft. De LEMMENS-Methode is voortreffelijk voor het aanleren van een absoluut legato. Nadeel ervan is dat er te lang bij de handen afzonderlijk wordt stilgestaan (= zonder pedaal) en de volgorde niet geheel systematisch is. Alzo krijgt men virtuoze effectnummers met een grote climax en anticlimax (196).

Léandre was een bekwaam en zelfverzekerd leraar (197). Hij gaf les tot in 1931. Op 25 november 1931 werd hij opgevolgd door Flor PEETERS (Tielen 1903 - Antwerpen 1986) die als orgelvirtuoos eveneens wereldfaam zou halen (198). Flor PEETERS werd een begeerd orgelleraar en een talentvol componist van religieuze koorwerken en schitterende orgelmuziek (199).

Aan het Koninklijk Muziekconservatorium van Gent waren vele leerlingen bij Léandre VILAIN in de leer geweest. Heel wat van die leerlingen mochten de eerste prijs orgel in ontvangst nemen en sommigen maakten ook nog carrière (200) :

- Jenny VAN RYSSELBERGHGE :
met grote onderscheiding, 1907
- Maurice HÉLIN :
met onderscheiding, 1914

(193) HOSTYN, Norbert

De orgelkunstenaar Léandre Vilain (1866-1945) in : Ostendiana IV, p. 45

(194) CASIER, Ann

Het muziekleven in het Kursaal te Oostende tussen 1852 en 1914, p. 361

(195) HOSTYN, Norbert

De orgelkunstenaar Léandre Vilain (1866-1945) in : Ostendiana IV, p. 45

(196) PRICK van WELY, M.A.

Het orgel en zijn meesters, p. 241

(197) Club Philatélique Trazegnies 12e année, 1971 Trazegnies

(198) HOSTYN, Norbert

De orgelkunstenaar Léandre Vilain (1866-1945) in : Ostendiana IV, p. 45

(199) DE RAEDT, Paul

Muziekgeschiedenis met luisteroefeningen, p. 40

(200) HOSTYN, Norbert

De orgelkunstenaar Léandre Vilain (1866-1945) in : Ostendiana IV, p. 45

- Hypoliet VERHASSELT :
met onderscheiding, 1919
- Arthur MAGERMAN :
op voldoende wijze, 1920
- Léo IMPE :
met onderscheiding, 1921
- Daniël CLÉMENT :
op voldoende wijze, 1925
- Solange DE GRYSSE :
met grote onderscheiding, 1926
- Berthe PLUYM :
met de grootste onderscheiding , 1928
- Firmin DE GEETER :
op voldoende wijze, 1928

Andere leerlingen van Léandre VILAIN waren Omer VAN PUYVELDE en Godelieve SUYS (201).

Leerlingen die naam maakten waren Maxim VAN NESTE en August MAEKELBERGHE (202). Ook Joseph-François BERDEN kreeg in zijn prille jeugd muzieklessen van Léandre VILAIN (203).

August MAEKELBERGHE (1909-1975) zou op jonge leeftijd uitwijken naar de Verenigde Staten om er zijn studies als organist verder te zetten. In Detroit werd hij orgelleraar. Hij componeerde werken voor orgel, orkest en koor (204).

Joseph-François BERDEN (1916-1987) werd organist titularis en zanger aan de Sint-Jozefskerk in Oostende. In de dertiger jaren verving hij Léandre VILAIN voor de namiddagconcerten 's zondags in het Kursaal wanneer deze op concerttournee was. BERDEN werd benoemd tot leraar harmonie en notenleer aan het Stedelijk Muziekconservatorium van Oostende. Tweemaal werd hij als directeur ad interim aangesteld (205).

In 1903 ging Alphonse MAILLY als leraar orgel aan het Conservatorium van Brussel met pensioen en kwam de betrekking van leraar orgel vrij. Léandre VILAIN die één van zijn leerlingen was geweest, solliciteerde maar kreeg niet de mogelijkheid om aan het examen deel te nemen. Toen GEVAERT, toenmalig directeur van het Brussels Conservatorium, van zijn kandidatuurschap vernam, schreef hij op 16 februari 1903 de Minister van Landbouw (die toen ook de Schone Kunsten onder zijn bevoegdheid had) een brief (206) : "Il (VILAIN) s'est fait, il est vrai, en Belgique et à l'étranger, une réputation brillante de virtuose; mais les seules qualités d'exécution, si brillantes

(201) Deze informatie werd mij mondeling overgeleverd door de Heer **Stefaan DOMBRECHT**

(202) CASIER, Ann

Het muziekleven in het Kursaal te Oostende tussen 1852 en 1914, p. 362

(203) BERDEN, Jean-François

Een Oostends orgeltriumviraat in : Muziek & Woord : maandelijks programmablads van Radio 3 & Canvas, mei 1999, p. 12, 13

(204) Deze informatie werd mij mondeling overgeleverd door de Heer **Robert HOSTYN**

(205) BERDEN, Jean-François

Een Oostends orgeltriumviraat in : Muziek & Woord : maandelijks programmablads van Radio 3 & Canvas, mei 1999, p. 12, 13

(206) FELIX, Jean-Pierre

Léandre VILAIN (1866-1945) in : L'Organiste; Pér. trim. Organologie-Campanologie, 22 année, 1990/4, p. 142

qu'elles soient, ne suffisent pas à démontrer les aptitudes d'un organiste à remplir dignement les fonctions de professeur, (lesquelles) exigent des connaissances théoriques et pratiques approfondies et spéciales mentionnées au programme du Concours que je vous remets".

GEVAERT moet zo zijn eigen redenen gehad hebben om Léandre als leraar aan het conservatorium in Brussel niet te aanvaarden. In die tijd weigerde het conservatorium titulariseren van een gelijksoortige instelling uit een andere provincie te aanvaarden, wetende dat Léandre VILAIN benoemd werd tot leraar orgel aan het Conservatorium van Gent. Dit voor hem gelukkig artikel uit het reglement, maakte dat Léandre VILAIN niet kon toegelaten worden om deel te nemen aan de proeven om leraar te worden voor de lessen orgel in Brussel. Een andere leerling van MAILLY, Alphonse DESMET, werd aangeworven. Zo bleef Léandre titularis van de orgelklas aan het Koninklijk Conservatorium van Gent tot in 1931 waarna hij opgevolgd werd door Flor PEETERS (207).

In februari 1910 gaf Léandre een recitalprogramma aan het Koninklijk Muziekconservatorium van Gent. Het was volledig opgedragen aan het werk van César FRANCK (208).

15) Oostende "Koningin der Badsteden"

Vanaf 1905 was Oostende, "Koningin der Badsteden", het artistiek centrum waar alle beroemdheden elkaar ontmoetten.

Georges MARQUET die toen kursaaldirecteur was, nodigde de allergrootste artiesten uit : Mischa ELMAN, de wondercelliste, Enrico CARUSO, de koning der tenoren, Jan KUBELIK, E. VAN DYCK, R. PUGNO, H. ALBERS, enz. (208). MARQUET was een "mécenas" die ervoor zorgde dat de Oostendenaars af en toe een gratis concert konden bijwonen (209). Het was de tijd van de prachtige "cortèges fleuris" (210). In de jaren 1905 en 1909 zou de faam van het Oostendse Kursaal haar hoogtepunt bereiken (211).

In 1905 werden de concerten om 14 u 30 gegeven, de symfonieconcerten om 20 u 30, beide meestal met een solist. Léandre VILAIN gaf zijn orgelconcerten om 11 u, later ook om 12 uur en om 17 uur in de namiddag (212).

(207) FELIX, Jean-Pierre

Léandre VILAIN (1866-1945) in : L'Organiste; Pér. trim. Organologie-Campanologie, 22 année, 1990/4, p. 142, 143

(208) Ostende et le Littoral Belge

Publication de la "Revue Belge d'Importation et d'Exportation", p. 112

(209) CASIER, Ann

Het muziekleven in het Kursaal te Oostende tussen 1852 en 1914, p. 140

(210) Deze informatie werd mij mondeling overgeleverd door de Heer Omer VILAIN

(211) CASIER, Ann

Het muziekleven in het Kursaal te Oostende tussen 1852 en 1914, p. 140

(212) CASIER, Ann

Het muziekleven in het Kursaal te Oostende tussen 1852 en 1914, p. 103, 265

A 3 heures d'Ostende
SPA Centre d'excursions
dans les sites les plus
pittoresques des Ardennes.

PROGRAMME

JEUDI 2 AOUT 1906
à 2 1/2 heures de l'après-midi

Concert Symphonique

sous la direction de M. P. LANGIANI
avec le concours de
Mlle Danielle Paternoster,
Cantatrice de Tournai.

1. *Blue-Bell*, Marche TH. F. MORSE
2. *Ouverture de Mireille* CH. GOUNOD
3. *Valse du Pardon de Floerzel* MEYERBEER
Mlle D. Paternoster.
4. *Fantaisie sur Coppélia*, par Jehin L. DELIBES
5. *Cavatine du Barbier de Seville* G. ROSSINI
Mlle D. Paternoster.
6. *Fête Bohème*, (N° 4 des Scènes Pitto-

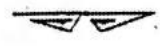
PROGRAMME

JEUDI 9 AOUT à 5 heures
SÉANCE D'ORGUE

par
M. Léandre VILAIN.

PROGRAMME.

1. *Prélude* L. VILAIN
2. *Cavatine* CHOPIN
3. *Scherzo* LEMMENS
4. *Chœur des Pèlerins* WAGNER

A 3 heures d'Ostende
SPA Centre d'excursions
dans les sites les plus
pittoresques des Ardennes.

PROGRAMME

JEUDI 2 AOUT 1906
à 8 1/2 heures du soir

GRAND CONCERT SYMPHONIQUE

sous la direction de M. LÉON RINSKOPF
avec le concours de
Mademoiselle Angèle Pornot,
de l'Opéra-Comique.

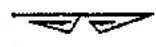
Première Partie.

1. *Marche Grecque* GANNE
2. *La Nuit et l'Amour* A. HOLNÈS
3. *Air de Thais* MASSENET
Mlle A. Pornot.

PROGRAMME

Deuxième partie.

1. *Jubilé-Ouverture* C.M. VON WEBER
2. *Fantaisie sur Roméo et Juliette* GOUNOD
3. *Air du Pré-aux-Clercs* HEROLD
Mlle A. Pornot.
4. *O Schöner Mai* STRAUSS

On est prié de ne pas se servir des chaînes pour y

VILLE D'OSTENDE

SAISON 1908

KURSAAL

Société des Bains de Mer d'Ostende

SAMEDI, 29 AOUT

à 5 heures de l'après-midi

SÉANCE D'ORGUE

donnée par M. LÉANDRE VILAIN

PROGRAMME :

1. *Prélude et Toccata* BACH
2. *La Traviata* VERDI
3. *Largo et Aïleluia* VILAIN
4. *Méloclic* FAURE

AUJOURD'HUI

A 8 ½ h., Concert Symphonique, sous la direction de M. L. RINSKOPF, avec le concours de Mme Marguarite Sylva, de l'Opéra-Comique de Paris.

A 10. ½ h., Soirée dansante.

Automobiles de DION-BOUTON

souples, rapides et silencieuses
voir leur exposition au Kursaal, saïon de lecture.

Grand Café-Glacier & Restaurant de 1er ordre tenu par
MM. NERI & MATHEUDI du Neri's Restaurant de Nice.

Onder impuls van Georges MARQUET en de Brusselse advocaat en kunstcriticus Edmond PICARD werd "Oostende Kunstcentrum" in 1906 definitief opgericht (213). Het omvatte literatuur en de schone kunsten. Talrijke letterkundigen, waaronder Jules CLARETIE, Pol de MONT, Jean RICHPIN, Emile VERHAEREN e.a, kwamen in het Kursaal voordrachten geven. Er werden tentoonstellingen van boeken en schilderijen ingericht en verschillende artistieke aangelegenheden georganiseerd (214).

In 1906 kwamen Camille SAINT-SAËNS en Richard STRAUSS naar Oostende om in het Kursaal een concert te geven (215). Het Kursaalorkest bestond toen uit zo'n 150 muzikanten (216).

Op 29 maart 1907, op goede Vrijdag, gaf het gemengd koor A Capella uit Gent onder leiding van Emiel HULLEBROËCK, een "concert spirituel" waarbij volgende werken op het kursaal-programma stonden : (217)

1. *Ode à Ste Cécile* G.F. HAENDEL
(ouverture)
2. a) *In monti oliveti* PALESTRINA
b) *Tristis est anima mea* PALESTRINA
c) *Ecce vidimus cum* PALESTRINA
(3ième repons du vendredi Saint)
3. *Pastorale de l'oratio de Noël* J.S. BACH
4. a) *Domini convertere* R. de LASSUS
b) *Dextera Domini* PALESTRINA
(offertoire à 5 voix)
5. *Marche* G.F. HAENDEL

1. *Triptyque symphonique* J. BLOCKX
a) *Jour des morts*
b) *Noël*
c) *Pâques*
2. a) *Nos qui quimus in hoc mundo* R. de LASSUS
b) *Chansons joyeuse de Noël*
(harmonisée par A. GEVAERT)
3. *Le charme de Vendredi-Saint* R. WAGNER
(Parsifal)
4. *Credo de la Messe du Pape Marcel* PALESTRINA
(à 6 voix mixtes)
5. *Marche religieuse* CH. GOUNOD
(orgel : VILAIN)

(213) VILAIN, O.

Chronologie van de Oostendse geschiedenis in : Oostende 1000; Duizend jaar geschiedenis van de Oostendse gemeenschap, 1964, p. 20

(214) Ostende et le Littoral belge

Publication de la "Revue Belge d'Importation et d'Exportation", p. 112

(215) Ostende et le Littoral belge

Publication de la "Revue Belge d'Importation et d'Exportation", p. 112

(216) CASIER, Ann

Het muziekleven in het Kursaal te Oostende tussen 1852 en 1914, p. 103

(217) CASIER, Ann

Het muziekleven in het Kursaal te Oostende tussen 1852 en 1914, p. 341, 342

In 1907 waren er de prachtige concerten van Aleksander GLAZOENOV en Richard STRAUSS. Deze laatste kreeg voor zijn tweede concert in Oostende, de medewerking van zijn echtgenote, de zangeres Paulina STRAUSS-DE AHNA. In 1908 was Sir Edward ELGAR een welkome gast (218).

De grote componisten dirigeerden zelf de uitvoering van hun werken met Léandre VILAIN aan het orgel (219). Zo ontmoette Léandre de meest befaamde dirigenten, componisten en solisten. Belangrijke solisten waren de cellist Pablo CASALS en de wereldberoemde Italiaanse tenor Enrico CARUSO (1873-1921) (220). Voor al deze mensen koesterde Léandre een grote bewondering, voornamelijk Enrico CARUSO droeg hij warm in zijn hart (221). "Le roi des ténors", zoals Enrico CARUSO genoemd werd, was een zeer duur betaalde gast. Voor hem zaten de zalen steeds propvol (222). Door zijn fluwelen stem, zijn perfecte techniek en uitgebreid repertoire was hij enorm populair (223). De eerste platenopnamen werden trouwens van CARUSO gemaakt. De oudste plaat door hem gezongen, dateert 12 november 1902 en heet 'Vesti la giubba' uit LEONCAVALLO's *I Pagliacci*. Daarvan werden meer dan 1 miljoen exemplaren verkocht (224).

16) Ridder in de Leopoldsorde

In 1907 kreeg Oostende zo'n 100 000 bezoekers over de vloer (225). Het was een belangrijk jaar voor Léandre VILAIN die op 26 november 1907 benoemd werd tot Ridder in de Leopoldsorde. Door zijn talrijke succesvolle optredens zowel in het binnen- als buitenland, hetzij voor orgelrecitals, concerten of inhuldigingen van orgels, was deze onderscheiding voor hem welverdiend (226).

Ook de "Ostende Illustré" van 1907 bracht lovende kritiek over zijn orgelrecitals die dagelijks in het Kursaal doorgingen. Het was een plaats voor liefhebbers van mooie muziek. Met een verstandige keus bracht Léandre een zeer gevarieerd programma en beschreef hij als dusdanig tastbaar voor zijn toehoorders, de geschiedenis van het orgel. Keer op keer en altijd met oneindig veel stijl, vertolkte hij composities van vele grootmeesters. Daarmee liet hij niet na zijn vaste techniek en virtuositeit te bevestigen (227).

(218) CASIER, Ann

Oostende, muzikale koningin der badsteden in : Radio 3 in Oostende 21-22-23 mei 1999, p. 11

(219) Ostende et le Littoral belge

Publication de la "Revue Belge d'Importation et d'Exportation", p. 112

(220) CASIER, Ann

Oostende, muzikale koningin der badsteden in : Radio 3 in Oostende 21-22-23 mei 1999, p. 11

(221) ARCHET, A.

Léandre VILAIN, wereldberoemd orgelist, stond gedurende meer dan een halve eeuw in dienst van de kunst in : Ostend-Flash, nr. 8, 1961, p. 52

(222) CASIER, Ann

Oostende, muzikale koningin der badsteden in : Radio 3 in Oostende 21-22-23 mei 1999, p. 11

(223) BENARDAU, Thierry en Marcel PINEAU

Geschiedenis van de muziek, p. 95

(224) DEARLING, Celia en Robert, Brian RUST

Het Guinness muziekboek

De wereld achter het podium : records en curiositeiten in de muziek, p. 235

(225) VILAIN, O.

Chronologie van de Oostendse geschiedenis in : Oostende 1000; Duizend jaar geschiedenis van de Oostendse gemeenschap, 1964, p. 20

(226) Le Carillon 11 oktober 1922

(227) Ostende illustré

Organe de la Reine des Plages et du Littoral, Ostende, Kursaal, 1907, p. 188

17) Léandre VILAIN aan het harmonium

Op 24 augustus 1910 werd het kamermuziekensemble van het Kursaal bijgestaan door Léandre VILAIN aan een MUSTEL-harmonium. De uitvoering was volledig gewijd aan het werk van César FRANCK (228) :

1. *Prélude, fuga & variation* voor harmonium en piano
2. *Prélude, aria & finale* voor piano
3. *Kwintet* voor piano, 2 violen, alt & cello (3 delen)

In juni 1911 liet Léandre VILAIN zich aan het Kursaalorkest vervangen door de jonge Maxim VAN NESTE, een Oostendenaar die één van zijn leerlingen was geweest en een eerste prijs met onderscheiding had behaald (229).

18) Zijn repertorium

Na het zomerseizoen van 1911 werd het repertorium van Léandre VILAIN door "Le Carillon d'Ostende" van 16 september 1911 uitgegeven (230) :

- MENDELSSOHN 25;
- BACH en GUILMANT 24;
- HAENDEL en LEMMENS 17;
- WIDOR 15;
- SALOMÉ en VILAIN 14;
- LEFÉBURE 13;
- GOUNOD 12;
- HAYDN en MOZART 10;
- MAILLY 9;
- BOLMANN, MASSENET, SCHUMANN, SCHUBERT, SAINT-SAËNS en WAGNER 7;
- Th. DUBOIS, G. MARIE EN MESSERER 6;
- C. FRANCK, MEYERBEER en THIELE 5;
- CHOPIN, FAURÉ, GANNE, LEBEAU, MASCAGNI, RUBINSTEIN, F. THOMÉ en R de VILBAC 4;
- BIZET, CHÉRUBINI, DORCHAIN, GIGOUT, GREGH, HESSÉ, LEMAIRE, LEMAIGRE en SCUDÉRI 3;
- BEETHOVEN, BRAGA, DENZA, DURAND, FIÉVET, FLEURET, GODARD, GRIEG, J. JONGEN, NEUVILLE, PRYS, F. RENARD, RUST, TOSTY en VALDURY 2
- ADAM, AULIT, AULET, BOISSIERE, CHAMINADE, COUPERIN, DE HOORE, DALCOURT, FLÉGIER, FLAMENT, HARPER, KETTERER, LEONCAVALLO, LACHNER, P. LEBRUN, MARTINI, ROSSE, RAFF, RATEZ, L. STIÉNON du PRÉ, TINEL, TSCHAIKOWSKY, VAN NESTE, WELLINGE en ZWICKER 1

In de winter van 1912 gaf Léandre concerten in Doornik en Halle-aux-Draps (231).*

Op 23 augustus 1912 greep in het Kursaal een orgelconcert plaats volledig gewijd aan de werken van Leon RINSKOPF (232) :

(228) CASIER, Ann

Het muziekleven in het Kursaal te Oostende tussen 1852 en 1914, p. 351

(229) CASIER, Ann

Het muziekleven in het Kursaal te Oostende tussen 1852 en 1914, p. 362

(230) CASIER, Ann

Het muziekleven in het Kursaal te Oostende tussen 1852 en 1914, p. 362, 364

(231) CASIER, Ann

Het muziekleven in het Kursaal te Oostende tussen 1852 en 1914, p. 362

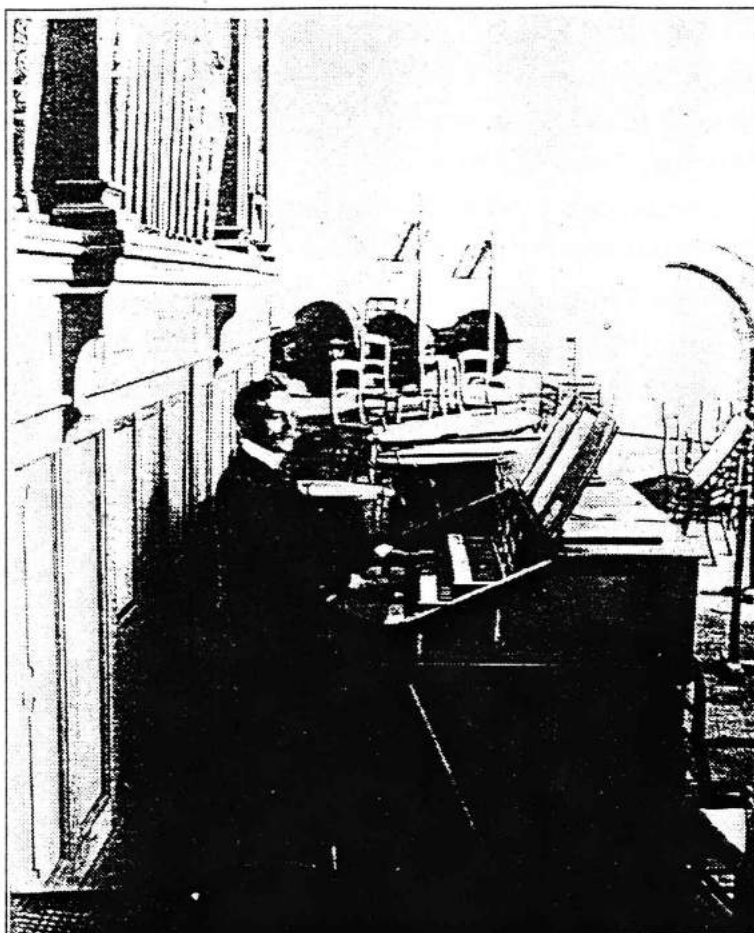
(232) CASIER, Ann

Het muziekleven in het Kursaal te Oostende tussen 1852 en 1914, p. 364

1. *Marche cortège*
2. *Melodie*
3. *Epithalame*
4. *Tota pulchra est*
5. *Melodie*
6. *Eia !*

Jenny COGEN-VAN RYSSELBERGHE, leerlinge van Léandre VILAIN, die in 1907 haar einddiploma met grote onderscheiding aan het Koninklijk Muziekconservatorium van Gent had behaald, verving Léandre VILAIN aan het Oostends Kursaalorkest van 24 mei tot 21 juni 1913. Zij speelde werken van MENDELSSOHN, BEETHOVEN, GUILMANT, WIDOR, BEETHOVEN, SCHUMANN, SCHUBERT, WAGNER en VILAIN in de trant van haar leermeester. Zelf was zij een verdienstelijke componiste (233).

Tijdens het seizoen van 1913 werden in het Kursaal twee concerten gegeven : één om 12 uur en één om 17 uur (234).

Léandre Vilain aan het kursaalorgel
(Kopie foto V.V.F. Oostende)

Op woensdag 6 mei 1914 om 17 u 15, gaf Léandre het volgend orgelrecital :

1. *Marche*..... L. GANNE
2. *Aria* STRADELLA
3. *Prélude* A. MAILLY
4. *Melodie* C. SAINT-SAËNS

Het is het laatst teruggevonden kursaalprogramma van een orgelrecital van vóór de Eerste Wereldoorlog (235).

De grootse concerten, de festiviteiten en gala-avonden hadden in het Kursaal een enorm succes. Van alle beroemdheden die er optraden, bewaarde Léandre de handtekeningen, geplaatst op een groot tafeldoek. Het was zijn grootste rijkdom (236). Het kursaal was een Mekka voor duizenden toeristen en muzikliefhebbers en dit zou zo blijven tot en met de Eerste Wereldoorlog. (Wordt vervolgd)

(233) CASIER, Ann

Het muziekleven in het Kursaal te Oostende tussen 1852 en 1914, p. 364, 369, 370

(234) CASIER, Ann

Het muziekleven in het Kursaal te Oostende tussen 1852 en 1914, p. 364

(235) CASIER, Ann

Het muziekleven in het Kursaal te Oostende tussen 1852 en 1914, p. 364

(236) ARCHET, A.

Léandre VILAIN, wereldberoemd orgelist, stond gedurende meer dan een halve eeuw in dienst van de kunst in : Ostend-Flash, nr. 8, 1961, p. 52

Aan land (4)

Nvdr. In de bijdragenreeks 'Gebonden jeugd' (Lange Nelle tijdschrift jg. 10 – 1998 – nr. 1 tot en met jg. 11 – 1999 – nr. 1) schreef Richard Quaegebeur zijn priilste jeugd in vijf afleveringen bijeen. Het inspireerde hem om er een autobiografisch vervolg aan te 'breien'. Het gezin moest de aak verlaten en ging met de schamele bezittingen weer 'aan land' wonen. Hij neemt de draad weer op in het hoofdstedelijk gebied ... (nu volgt deel 4)

Na Charlotte is er dan een oudere vrouw komen wonen. Ze had drie oorlogen meegemaakt. In 1870 woonde ze in het noorden van Frankrijk bij haar ouders en wist nog te vertellen hoe de Duitse Ulanen hun dorp binnenvielen en een paar huizen in brand staken omdat iemand geroepen had: "A bas les boches!".

Ze was nooit of misschien kortstondig getrouwd geweest. Wel had ze een zoon, maar die zat in een tehuis voor zwakzinnigen. Op een dag was hij plots agressief geworden. Mijn vader veronderstelde dat hij te veel opium had gebruikt. In die tijd was er nog geen sprake van drugs en als iemand het had over verdooving was het steeds opium die de boosdoener was. Soms kwam hij een weekend naar huis maar het was steeds hoog tijd dat hij de maandag terug "binnen" ging. Later is die vrouw in een rusthuis opgenomen waar ze bijna 100 jaar is geworden.

Dan woonde er ook een West-Vlaamse vrouw op de derde verdieping die haar vierde man aan het verslijten was. Vervolgens nog een beginnende kunstenaar. Hij had wel een vrouw maar geen meubels. Ze sliepen op de grond en zaten op een paar kratten. Hij had het behangselpapier van de muren verwijderd en volgeschilderd met meestal naakte vrouwen. Men kon er niet naast kijken dat zijn bijzit tevens zijn model

was. Het was ten andere een mooie vrouw. Ze werkte meestal 's nachts terwijl hij ladderzat op zijn beddenzak lag. Na drie maanden zijn ze verdwenen zonder huur te betalen. En wij hebben er nooit naar gezocht of naar gevraagd.

Dan hadden wij nog de taximan met wie we gevlucht zijn. Hij werkte regelmatig en verdiende goed zijn brood. Hij was gescheiden van zijn vrouw met wederzijdse toestemming. Hij had twee dochters die

1941: Richard Quaegebeur op wandel in Molenbeek

beurtelings bij hem verbleven. Maar toen zijn vrouw gewaar werd dat hij er een potje aan het sparen was, kwam de afgunst boven, te meer dat haar vrijer haar had laten zitten. Ze beschuldigde haar man van incest en een van de dochters zei dat het waar was. Het kwam tot een proces maar voor de rechter stortte het meisje in elkaar en zei dat haar moeder haar onder druk had gezet. Een tijdje nadien is die man hertrouwd met een weduwe. Zij verhuisden en wij hebben hen niet meer weer gezien.

Wij hebben nog verschillende huurders gekend. Allerhande mensen die meestal nog hun weg zochten in het leven. En anderen die aan lager wal geraakt waren. Zelfs een jodin met haar zoon die erin geslaagd was de Duitsers te ontlopen. Zelfs een bejaarde Engelse maar toen de Duitsers haar kwamen opzoeken hebben ze haar maar gerust gelaten. Ze hadden andere katten te geselen, zeiden ze.

Dan was er nog die vrouw uit Londerzeel die al tien jaar samenwoonde met een bakkersgast, om te proberen ... Ze hadden zelfs een zoontje. Na de oorlog zijn ze toch getrouwd en groter gaan wonen. Ze zijn steeds klant gebleven bij ons.

De meest extreme huurders is wel dat Chinees koppel geweest. Of liever hij was Chinees en zij blanke (om juist te zijn: haar vader was een Belg en haar moeder van Bali). Volgens haar zeggen had ze hem leren kennen op de Belgische ambassade in China.

Het zagen er deftige mensen uit, alle dagen fijn gekleed en tiptop in orde. Mijn vader had hen, terwijl moeder weg was, de kamers verhuurd. Ze had eerst van haar neus gemaakt, want ze vertrouwde de zaak niet. Maar toen ze twee maanden op voorhand hadden betaald en bovendien stil en heel beleefd waren, draaide ze enigszins bij. Toen begon het. De Chinees had ons verwittigd dat ze op een avond bezoek zouden

hebben. En mijn vader had goedmoedig gezegd dat dit natuurlijk mocht. Er kwamen wel tien man, allen Chinezen op bezoek. Eerlijk gezegd maakten ze geen lawaai, zelfs niet toen ze 's nacht vertrokken. Die bezoeken werden veelvuldiger, maar steeds was het even stil. En toen op een avond gebeurde het. Ineens was er luide ruzie. Ik wist niet dat die steeds lachende en beminnelijke Chinezen zo konden schreeuwen. Een vrouw begon hysterisch te gillen en de bezoekers liepen hals-overkop naar buiten. De vrouw vroeg doodkalm of mijn vader de politie wilde verwittigen en tevens een dokter wilde oproepen. Wat was er gebeurd? Bij het kaartspel hadden ze onze huurder betrappt op vals spel en met een scherpe bijl werden eenvoudig zijn beide handen afgehakt.

Toen verliep alles vlug. De politie liet de man wegbrengen onder geleide van de wetsdokter. Twee dagen later liet de vrouw de meubels weghalen. Ze betaalde nog een maand huur maar wou niets kwijt over het voorval. De politiecommissaris zei nog dat die bende iets te maken had met internationale smokkel en dat hij blij was dat hij niet bevoegd was om die zaak te onderzoeken.

Dit gebeurde het jaar voor de oorlog. Met de Duitse inval waren de meeste Chinezen verdwenen met de noorderzon. Tijdens de bezetting zouden hun handelspraktijken toch niet renderen en de Duitsers hadden zeker korte metten gemaakt met dit milieu. Ik heb nog tweeënehalf jaar lessen gevolgd in die katholieke school. Voor het zesde jaar wilde mijn vader me naar een gemeenteschool sturen, dichterbij huis. Na een dag wilde ik echter niet meer gaan. Alle lessen werden in het Frans gegeven. Ik verstond toen reeds wat Frans maar om plots alle lessen in die taal te moeten volgen zou ik te veel punten verliezen, alleszins in het begin. En ik voelde ook dat de Vlaamse taal veel onrecht werd aangedaan. Ik was tenslotte Vlaming en kon niet verdragen dat

bij het minste de Vlaamse accent bij het Frans spreken, men meteen 'paysan' was. Een jongen op die school, een echte bullebak, had me dit te kennen gegeven en wou warempel vechten toen ik repliceerde: "J'attrape froid quand j'écoute quand tu parles le flamand".

Mijn vader had nooit zolang mogen schoolgaan en de Franse bevelen in het leger vond hij waarschijnlijk normaal. Gelukkig mocht ik blijven voortgaan naar m'n oude vertrouwde school.

Vanaf het zesde studiejaar heerste er een hechte vriendschap onder ons. We hielpen elkaar zoveel we konden, zelfs bij het maken van huiswerk. Wij waren met drie die zowat de leiding hadden in die klas. Vooraan stond Marcel (ik heb hem reeds voorgesteld) die in alles toch een ietsjes beter was. En dit door het feit dat hij thuis zowat alles mocht en meekreeg wat hij vroeg, zolang hij natuurlijk braaf bleef. Dan had je nog André (dezelfde van het eerste studiejaar), ook enige zoon maar streng en gelovig opgevoed thuis. Hij was nochtans niet kinderachtig maar wou zijn moeder zo weinig mogelijk pijn doen. Ik was de derde. In de klas was ik eerste van de drie, kwestie van leren.

Was er ergens discussie, zoals op de speelplaats, op straat of in ons vertrouwd speeloord in Dilbeek, stonden wij broederlijk naast elkaar. Wij zorgden er steeds voor dat André niet teveel werd toegetakeld in onze bedrijvigheden, want zijn moeder zou dat zeker niet

appreciëren en nochtans was hij de enige van de drie die een dokter heeft nodig gehad.

Het had gesneeuwd en wij gingen spelen in het park (Marie-José, denk ik) van Molenbeek. Dit park bevindt zich aan de rand van de gemeente langs de steenweg op Ninove, niet ver van de vroegere brouwerij Vandenheuvel. Dit was bijna één uur wandelen van mijn huis maar ik vond dit heel gewoon. André had zijn slede meegebracht, zonder dat zijn moeder het wist. Beurtelings gleden we van een hoogte af. Wij werden echter gewaar dat die afdaling met twee veel sneller ging. Ik zat vooraan en André achter mij. Wat er ineens gebeurde, kan ik moeilijk zeggen. De slede moet aan iets gehaperd hebben, misschien een boomstronk of een oneffenheid onder de sneeuw, want hij vloog op zijn zijde. Ik rolde over de bevroren sneeuw tot tegen een boom, maar André dook over mij tegen die boom en bleef omzeggens met zijn bovenlip aan een tak hangen. Ik begon te lachen maar verschoot toch toen ik 'm bekeek. De lip was tot tegen de neus gekloven.

Met een zakdoek voor zijn mond en onze verzekering dat het niet zo erg was, vergezelden we hem naar huis. Bij zijn ouders aangekomen was het drama compleet. Hij keek in de spiegel, zag een monster en verloor het bewustzijn. Het gegil en gekrijs van zijn moeder is mij nog lang bijgebleven. Ik zei nog om de dokter te bellen maar zijn vader gooide ons prompt op straat. De slede stond nog voor de deur maar die hebben wij maar wijselijk laten staan.

*Het drietal dat zowat de leiding had in de klas.
V.l.n.r. Richard, Marcel, André.*

Enige weken later, toen zijn lip weer ontzwellen was, brak hij zijn pols in de turnles bij het springen over het paard. Wij konden er natuurlijk niets aan doen maar zijn moeder wilde toch geweten hebben dat onze fout was.

Zoals gezegd was Marcel in alles goed. Ik lag nochtans niet veel onder bij hem maar hij had nu eenmaal alles mee. Hij had reeds leren zwemmen toen ik al blij was dat ik

tenminste boven water kon blijven. En toch was hij niet hovaardig en verstonden wij elkaar goed.

In die tijd, de oorlogsjaren '42 - '43, begon wat verzet te rijzen tegen Duitsland. Op de muren verschenen opschriften zoals "A bas les boches", "Les boches sont des cochons", "Vive la R.A.F.", en zo meer. Later zijn er aanslagen gekomen tegen de bezetter, meestal nutteloos, maar de represailles van de Duitsers waren wreed. Wij hielden ons ook bezig met de muren te bekladden. Werden minderjarigen op heterdaad betrapt, dan werd de vader ter verantwoording opgepakt. Maar eerst had de dader een ferme rammeling gekregen.

Op een dag zijn wij, Marcel en ik, door het oog van de naald gekropen. Hij woonde in Bosvoorde nog voorbij de gekende 'paardenkoers'. Dagelijks moest hij met tram zestien naar school komen. Om naar huis terug te gaan deed ik een omweg tot aan zijn tramhalte aan het Sainteletteplein. Mijn weg naar huis liep langs het "Klein Kasteeltje" maar ik kon even goed langs die tramhalte naar huis. Onderweg konden we immers

nog wat spelen (= kattenkwaad uitvoeren). Die dag besloten wij de Duitsers kenbaar te maken dat ze ongewenst waren. Juist had ik "R.A.F." met krijt op de muur gezet (ik wou schrijven R.A.F. for ever) toen Marcel in mijn arm kneep. Achter ons stond een man gekleed in een leren vest met vilten hoed: het echte Gestapo-type. In een oogwenk zag ik het hakenkruisinsigne in z'n knoopsgat. En, ik weet nog niet hoe ik zo reageerde, maar ik schreef voluit: "RAFAËL baise avec SUZANNE". De man keek er eens naar en liep toen door. Marcel is eerst meegekomen naar mijn huis want hij moest dringend naar de wc. Ik voelde ook iets in mijn buik. En moeder dacht dat wij teveel koud water gedronken hadden ... Op het Sainteletteplein (Place Saintelette in het Brussels) ben ik ook getuige geweest van een drama. Ik zat op tram 64, richting Molenbeek, toen de Duitsers controle deden. Die tramwagens hadden vroeger open balkons, zonder deuren dus. Men kon dus op en afspringen terwijl de tram reed. In die tijd moesten alle jonge gasten zonder ernstig werk, zich aangeven om naar Duitsland te gaan arbeiden. Deed men dit niet dan was men strafbaar, werd dan opgevoerd en als werkweigeraar in een werkkamp geplaatst (= strafkamp). Veel jonge gasten gingen dan ook vrijwillig en kozen zo voor een goedbetaalde job. De geallieerde bombardementen op Duitsland waren natuurlijk geen denkbeeldig gevaar maar men was tenminste wat vrijer.

Nu, van die controles gesproken, er waren een viertal Gestapo's die de paspoorten of 'scheinen' eisten. Op het achterste balkon, naast mij, stond een jongen, negentien jaar misschien, met een bleek gezicht en waterige ogen. En toen hij de Duitsers opmerkte, sprong hij van de tram die juist op hoge snelheid reed. Ongelukkiglijk vloog hij tegen een betonnen paal van de elektrische verdeling. Het was zoals in een film. Hij plakte letterlijk tegen de ronde paal die hij

natuurlijk zonder aardappelen teruggekomen. Van de aanval heb ik alles verteld uitgenomen van hetgene ik had gezien bij die vrouw. Later heb ik mijzelf maar wijsge maakt dat ze jong en mooi was en toch de minnares was van Herr Major.

Tot 1942 ben ik naar de Sint-Jansschool gegaan. Ik heb er de vierde graad gevolgd, wat feitelijk verloren was. Na de derde graad, het zesde studiejaar kon ik naar het lager middelbaar. Door de oorlogsomstandigheden ben ik maar in dezelfde school gebleven. Mijn ouders wilden mij wel in een ander onderwijs zetten maar ik had zelf gevraagd om te blijven. Hoofdzaak was die hechte band met m'n vrienden in de klas. Iedereen hielp iedereen. In onze klas zat de jongen, een zekere Marcel Pletinck, die mankte. Hij had een voet die flabberde. Hij had een hielte dat een hoek vormde van 45 ° i.p.v. 90 °. Daardoor had hij geen steun op dat been. Hij kon dan ook moeilijk lopen. Nochtans was die Marcel nooit laatste als er te lopen viel. Er bleef steeds iemand achter bij hem.

Dan had je nog Acke. Die jongen kon eenvoudigweg niet leren of onthouden. Vooral mijnheer Ponnens had zich met hem beziggehouden. Hij gaf hem na de lessen nog onderwijs apart. Als hijs naar huis ging, kende hij alles perfect maar 's anderendaags zat het er niet meer in. Maar toen hij

in de zevende moest blijven zitten en broeder Gabriël hem in het achtste niet wilde, kwamen wij omzeggens in opstand en weigerden zelfs nog te leren, laat staan huiswerk te maken. Broeder Gabriël wilde hem toen in die speciale klas zetten maar wij beseften wel dat dit te laat was en hij er ongelukkig ging zijn, en ja, misschien mislopen (zeiden wij tegen mijnheer Ponnens). Hij mocht toch over. Broeder Gabriël heeft het zich niet beklaagd want Acke deed alles om te helpen: de borden afwassen, de lessenaars op hun plaats zetten, het stof afvegen, zelfs de ruiten wassen, alles ongevraagd, uit eigen wil.

Leren was moeilijker maar toch kreeg hij een goed getuigschrift mee. Later is hij aan de gemeente geraakt en stelde het goed. Wat ik van hem nog weet, is dat hij eens op een gevel van een leegstaand huis in krijt had geschreven (in drukletters opdat men zijn handschrift niet zou herkennen): "mijnheer Ponens is platkasuul".

Wij hadden er allen om gelachen, maar 's anderendaags moesten wij de naam schrijven van de meester. En Acke was de enige die de naam fout schreef, met één 'n'. Mijnheer Ponnens moet toen droevig gekken hebben want Acke begon te wenen en zei dat hij het alleen gedaan had om eens te lachen.

In die periode begonnen wij ook enige ken-

Augustus 1941 op het speelplein te Dilbeek. Rechts vooraan staat Marcel, daarachter Richard.

nis te krijgen met meisjes. Feitelijk waren het de meisjes zelf die begonnen aanlokkelijk te doen.

Het begon in de zomervakantie van '41. De helft van het speelplein in Dilbeek was in gebruik van katholieke meisjesscholen met als voornaamste de zustersschool in een zijstraatje van de "Rue de l'école" in Sint-Jans-Molenbeek.

Van zodra wij een wedstrijd inrichtten, hetzij lopen, voetbal, of één ander spel, kwamen al de meisjes ons aanmoedigen. En daar wij drieën, Marcel, André en ik steeds vooraan te vinden waren, liepen wij het meest in de kijker.

Ik was die vakantie slecht begonnen. Ik was als eerste van de klas geëindigd bij mijnheer Ponnens. De laatste schooldagen had ik een zware verkoudheid opgedaan en dit had hoge koorts veroorzaakt. Groeikoorts zeiden ze thuis maar toen ik begon te ijlen en vreemde vertellingen te raaskallen, werd de dokter erbij geroepen. En die ontdekte symptomen van tropische ziekten. En als vader vertelde dat hij op de lange omvaart nog geweten had, van malaria, zagen de artsen daar de oorzaak in. "Meegekregen van ouders" schreef hij op een briefje voor school. Ik heb dit echter nooit ingeleverd.

Na de eerste vakantieweek mocht ik dus mee naar Dilbeek. Mijn eerste dag zal ik nooit vergeten. Ik voelde mij als herboren. Ik won alle loop- en handicapwedstrijden. Ik sprong het hoogst en het verst, ik dribbelde iedereen gek in het voetbal. Zelfs Marcel was die dag minder dan ik. De meisjes scandeerden mijn naam zoals van een idool. Mijnheer Muyltermans, die mee was, fronste de wenkbrauwen. Maar daarom voelde ik mij niet super. Marcel en André hadden meer 'élan', dacht ik. Bij de meisjes was er een zekere Octavie. In onze ogen was zij de mooiste. André had reeds met haar gesproken en iedereen zei al dat het zijn 'mokke' was. Maar ook Marcel

had ogen voor haar. Ik kon niet veronderstellen dat ik een kans zou maken. Op dat punt voelde ik mij te min en te onbeholpen. Ik was dan ook een soort buffer tussen die twee, en deed zelfs boodschappen voor hen. Zo sprak ik meer met Octavie, maar ze zagen in mij geen concurrent.

Maar Octavie had zo'n manier om mij aan te kijken dat ik mij voelde blozen. Ik maakte mij dan vlug uit de voeten en ik dacht toen dat ze mij uitlachte ...

Later, ik was al soldaat geweest, heb ik haar nog eens ontmoet. Wij hebben zo een uurtje samen gezeten in een klein cafeetje aan de Nord. Ze zei mij dat ze meer om mij gaf dan om die twee sukkelaars. Ze zag aan mij dat ik rijper was en meer levensondervinding had en dat ik zo mooi kon blozen. Ik vrijde toen al serieus met mijn huidige vrouw. Ik antwoordde dat er van een relatie absoluut geen sprake kon zijn, ik zelfstandig wou blijven, nergens een job wilde, zelfs niet aan een ministerie.

Eerlijk gezegd, ik vermoedde in haar een 'femme fatale'.

Haar antwoord was kort en geestig: "Ik ben een vrijer kwijt met wie ik nooit geslapen heb".

(Wordt vervolgd)

OOSTENDE

DE KONINGIN O

HET BADSEIZOEN IN GUNSTIGE VOORWAARDEN INGEZET.

Is het tengevolge der devaluatie of is het dank zij de groote krachtinspanningen, die Oostende zich heeft getroost op toeristisch terrein, we weten het niet — maar iets is zeker: onze badsteden-koningin herleeft en heeft het seizoen puik ingezet.

Met Pinksteren reeds was de vroolijke stad, die zooveel aantrekkelijkheden in zich vereenigt, zwart van volk. Het krioelde er van tallooze vreemdelingen en menschen uit alle standen. De strandboulevards kenden een buitengewone drukte en de hotels zaten stampvol. Het is net of er ook „modes" bestaan in het bezoeken der zeebadplaatsen. Zoo komen plots zekere plaatsen erg op den voorgrond om achterna langzaam weer in het gewone te verzinken. Van dit standpunt bekeken is thans Oostende weer sterk aan de orde van den dag... in de mode!

Deze moderne luxestad met haar 50.000 inwoners, heeft weer veel kans dit getal gedurende het seizoen tot 200.000 te zien stijgen. Hare ligging is ideaal: anderhalf uur van Brussel, 5 uren van Parijs, 6 van Londen. Daarenboven wordt de lijn Oostende—Dover bediend door schitterende stoombooten in 1930 en 1934 in de vaart gebracht. De luchtlijnen van de „Sabena" verbinden Oostende met de voornaamste steden van Europa. In onze badstedenkoningin ontbreekt het aan geen vroolijkheid. Met haar breede straten, bruisend van leven en stralend van licht, met haar verrukkelijk strand met fijn gouden zand zonder steenen, bijna drie kilometer lang, en bij eb soms meer dan 500 meter breed, met haar Kursaal, waar prachtige concerten worden gegeven en waar ieder seizoen de beroemdste kunstenaars der wereld op ieder gebied optreden, is Oostende waarlijk de parel onzer kust. Verder vindt de sportliefhebber alles wat hij wenscht: golf, tennis, automobiel- en zeilwedstrijden.

Maar wat te zeggen van de jongste attractie: de radio-actieve bron, waarvan men het water kan drinken in de Trinkhall van het Leopoldpark (Parkbron) en in een bronpaleis (Thermenbron), uitgevoerd in verfijndmodernen stijl. Deze stoute schepping, eenig in haar soort, is waard dat we er bij gelegenheid eens een afzonderlijke reportage aan wijden.

Niettegenstaande al deze aantrekkelijkheden kan men de luxe-stad Oostende met de bescheidenste beurzen

De pasgebouwde vaste kabines hebben een mooie allure en zijn een model op gebied van comfort en hygiëne.

De drukte op den zeedijk.

Verkeersdrukte op de strandboulevards.

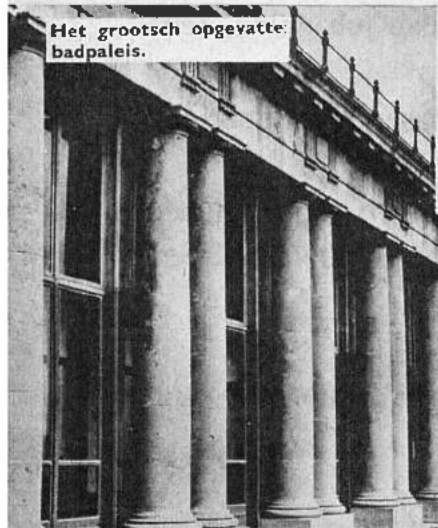
Het badpaleis.

De Casino-Kursaal.

De kabaan de

Het grootsch opgevatte badpaleis.

ZER BADSTEDEN

terecht komen, want naast de groote hotels vindt men zeer voordeelige kamers en familiepensjons. Oostende dat een centrum voor uitstapjes is, is op geringen afstand gelegen van de, om hun kunstschaten beroemde steden Brugge en Veurne en van de nog druk bezochte frontstreek.

Alhoewel al onze Belgische badplaatsen hun eigen karakter hebben, moet men toch toegeven dat Oostende al de voordeelen die elders verspreid zijn, harmonisch in zich verenigt.

Eenerzijds is haar strand gemakkelijk te bereiken en uitgestrekt genoeg om alle mogelijke lichaams oefeningen en spelen toe te laten, terwijl anderzijds haar baden een der grootste aantrekkelikheden van onze kust vormen. Het ligt in de bedoeling van het stadsbestuur van Oostende op dit uitgestrekt strand tal van nieuwe gemakkelikheden in te richten. Daar zullen dan de liefhebbers van zonnebaden zich ongestoord aan hun geliefkoosd genoegen kunnen overleveren.

De faam van Oostende's zeedijk is over de wereld verspreid. Zijn breedte en uitgestrektheid worden sedert lang bewonderd door alle bezoekers uit den vreemde, die zijn gemak nergens kunnen vinden. Men kan er, vanaf den Ouden Vuurtoren tot aan Mariakerke, en verder nog een comfortabel footing doen. Op denzelfden dijk vindt men de weelderigste hotels van het vasteland.

Zij, die de frissche zeelucht met volle teugen willen inademen, kunnen hun siesta genieten, nonchalant uitgestrekt op de pier, waar ook aan de liefhebbers van vischvangst daartoe gelegenheid wordt gegeven.

Wenscht men ook de landelijke genoegens te smaken, vlak bij zee? Op honderd meter van de Casino-Kursaal treft men het idyllisch Leopoldpark aan, terwijl wat verder, achter het Centraal-Station, het prachtige Marie-Henriette Park u zijn dreven en zijn vijvers biedt. 's Namiddags en 's avonds kan een ieder zijn hart ophalen aan de dansfeesten die plaats grijpen in de Rotonde en in de „Ambassadeurs”.

Ook de kinderen worden niet vergeten : prachtige feestjes worden te hunner intentie ingericht.

De inspanningen, die de Oostendenaars zich niet hebben ontzien om het nieuw seizoen als een keerpunt in de analen der strand-krisis te doen boeken, zullen ongetwijfeld met sukses worden bekroond. Het zal verdiend zijn en we wenschen het herlevende en het vernieuwde Thermalbad Oostende goed heil voor de komende maanden.

vlak bij de hotels
telegen.

HERLEEFTE

De eerste Pinksterbezoekers.

De rollende kabines zullen stilaan verdwijnen; als de pasgebouwde aan den dijk hun volle rendeeing zullen geven.

ABC
1935

Zoeklicht op de Oosteroever: het bestuursgebouw van de vismijn (2)

(Vervolg van vorig nummer)

NA WO II

De overgebleven stoomtreilers kwamen terug uit Engeland, maar de rederij was over haar hoogtepunt heen en slankte af. De reden hiervoor was dat de kloof tussen de beheerder (lees menèren) en de uitbating (vissers) te groot werd. Ook hadden de schepen te weinig variatie in soorten visaanvoer, en er vielen sociale voorwaarden weg.

In 1947 werden de activiteiten vanuit de haven van Oostende stopgezet.

In 1949 werden de laatste vaartuigen verhuurd aan een ... Duitse rederij en vervolgens verkocht.

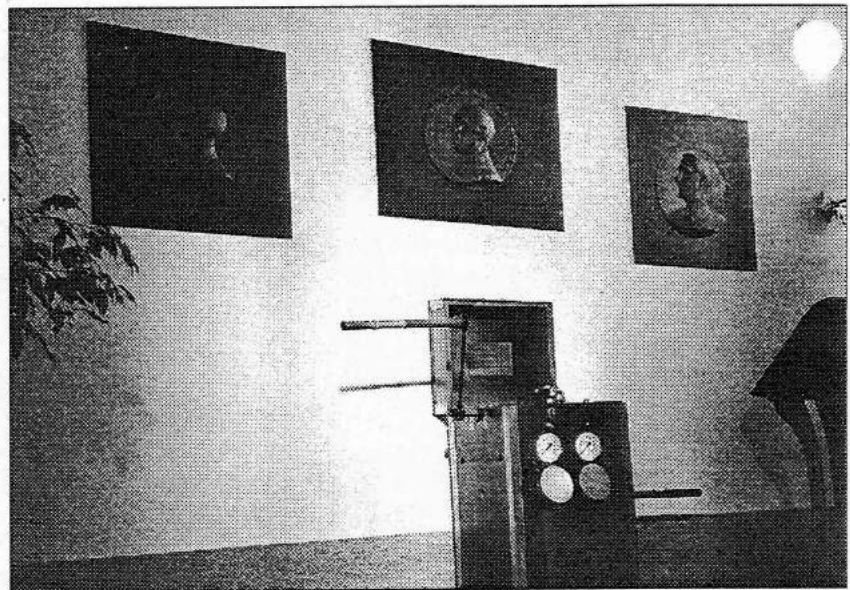
De Edw. Anseelekaai is de westelijke loskade van het visserijdok.

Medaillon rechts

Minister Hendrik Baels (1878-1951)

Hij werd geboren in Oostende.

Zijn vader Jules Baels was voor W.O.I één van de vier grootste reders van stoomtreilers, de rederij hield op te bestaan rond de crisisjaren van 1930.

De drie bronzen medaillons op de tussenverdieping

Hendrik Baels was advocaat aan de balie bij de Rechtbank van Eerste Aanleg in Brugge.

Hij was tevens Schepen van Oostende voor de Katholieke Partij (1921-27).

Volksvertegenwoordiger (1920)

Kamerlid (1920)

Meermaals minister

Hij bekleedde de hoogste functies en mandaten van het land.

Hij was Provinciegouverneur van West-Vlaanderen.

Zijn hele leven ijverde hij voor het verbeteren van de levenswelstand en sociale zekerheid in de visserij. Hij stond tevens aan de basis

van de oprichting van een Onderzoeksraad voor de Zeevaart.

Onder zijn ministerschap kwam de nieuwe vismijn tot stand (1934) waarvan hij de eerste steen legde.

Hij zorgde voor de vrijstelling van legerdienst voor de vissers.

Gedurende zijn welgevulde loopbaan, is hij steeds de belangen van zijn geboortestad indachtig geweest en gebruikte zijn invloed waar hij kon.

Zijn dochter Liliane Baels werd de tweede vrouw van koning Leopold III.

De Hendrik Baelskaai is de oostelijke aanmeerkade van het visserijdok.

De medaillon in het midden

**Burgemeester Dr.
Edward MOREAUX (1870
- 1958)**

Geboren in Oostende 1870.

Was geneesheer.

Voor W.O. 1. Schepen van stad Oostende

Na de wapenstilstand werd hij Burgemeester, dit van 1920 tot '40.

Onder zijn bestuur werd de eerste verbrandingsoven gebouwd (strontfabriek), kwamen de thermen tot stand en werd ook het nieuw vismijncomplex op de oosteroever opgetrokken (1934).

Het stedelijk laboratorium werd opgericht en het "Bocq"-drinkwater kwam hier naar toe. (1923).

Onder de middenste medaillon:

**HANDBEDIENDE PERS-
LUCHTPOMP VOOR TWEE
HELMDUIKERS**

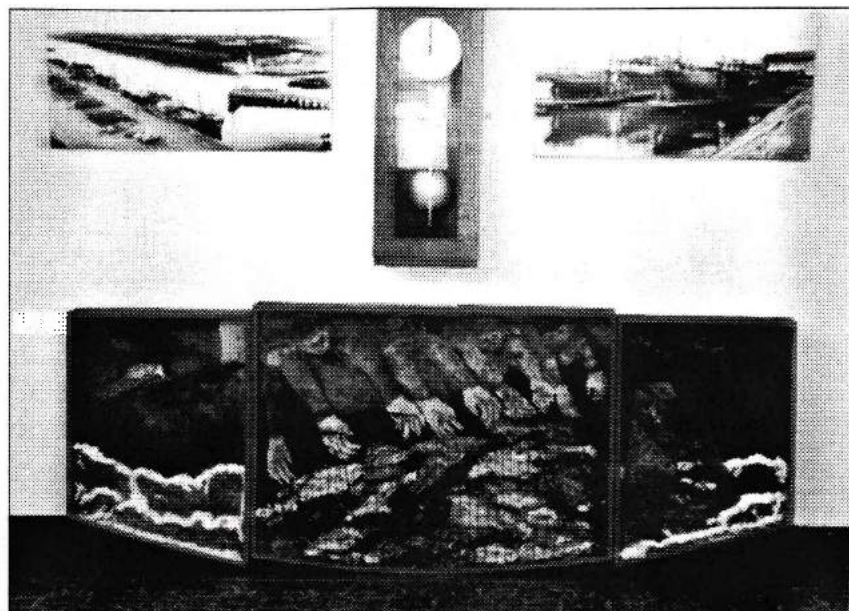
Ontworpen en gefabriceerd door "SIEBE CORMANN" co. Ltd.

Ernaast op je rechter kant:

**ASDOP VOOR EEN
SCHEEPSSCHROEF.**

OP DE ISTE VERDIEPING

In de hall kan je een oude groene viskar zien, waarmee de vissersvrouwen tot ± einde 1950 langs de vistrap of op vaste plaatsen in de stad hun waren aanprezen.

Het drieliuk "De wonderbare visvangst"

Verder zie je in een glazen uitstalkast kruiken en scherven opgevist uit de Noordzee. Oude foto's met havenzichten zijn er ook te bewonderen. Let ook eens op de Art Deco-bouwtrant van de deurstylen en vensters, de trapleuning, enz.

Tevens bemerk je het in bruikleen gegeven winnende kunstwerk van de wedstrijd georganiseerd door de "Vriendenkring van het Aquarium" met thema "Vis in de Kunst" (1998) van Raymond Ceuppens uit Etterbeek.

"DE WONDERBARE VIS- VANGST"

Dit werk is een assemblage, in een drieliuk verwerkt.

Het linkerpaneel vol witopgeklopte golven en de uitwaaiende haren van de visser vertellen je dat er een stevige storm is.

Het rechterpaneel toont de lichtgelovige apostel Petrus die ook op de baren wilde wandelen, maar wegens zijn twijfel door Jezus de hand gereikt moest worden.

Op het middenpaneel zie je vele soorten vis, in bladlood uitgesneden, bewerkt en beschilderd.

Verder van hout vervaardigde vissersfiguren die bewerkt werden met zaagmeel en lijm, een authentiek visnet, handen lijk koolschoppen benadrukken het harde labeur bij het binnenrijven der netten.

Bronnen:

"Het havencomplex van Oostende 1955" uitgegeven door stad Oostende.

"150 Jaar Zeevisserij beheer 1950-1980" door P. Hovart

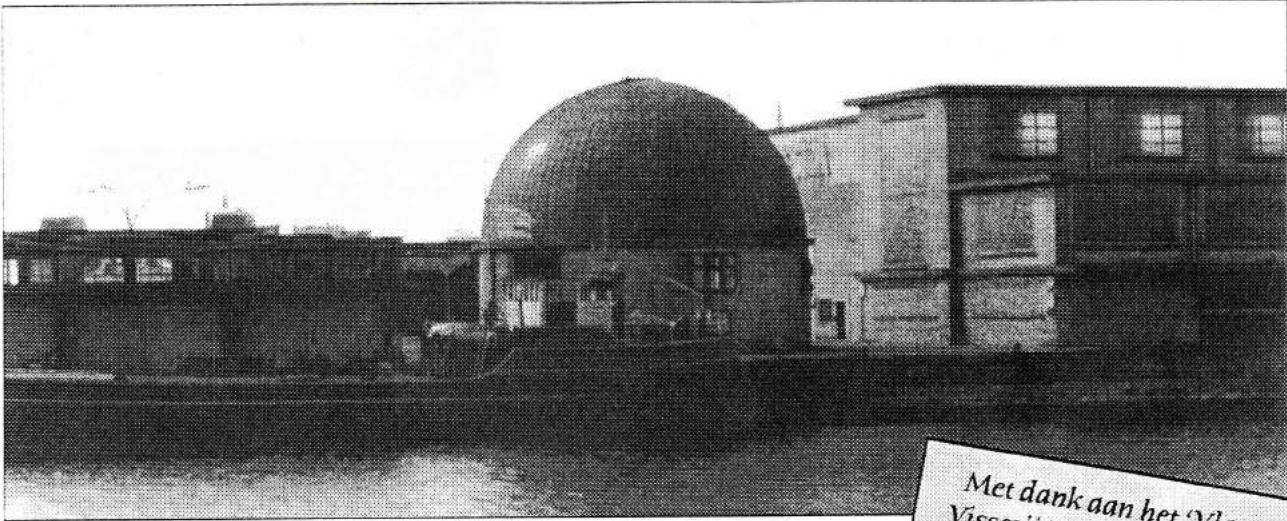
"De Oostendse visserij" door Roland Desnerck

"Straatnamen van Oostende van A tot Z" door Daniël Deschacht.

Moderne Encyclopedie "Elsevier" V.Z.W. "Vriendenkring Noordzee-Aquarium Oostende"

Driemaandelijks tijdschrift - 3de trimester 1998 nr. 33.

Renovatie Vismijn Oostende

*Met dank aan het 'Vlaams
Visserij Informatiecentrum',
voor overname van dit artikel
uit het tijdschrift 'Wegwijs
in de Visserij'*

Onderstaande partners besloten begin 1997 om van de vismijn van Oostende een moderne veiling te maken, uitgerust met een modern veilingssysteem. Hiertoe werd een gezamenlijk investeringsplan opgesteld.

De Stad Oostende investeerde fors in infrastructuur van de vismijn. Naast het vernieuwen van vloeren, deuren, wegen en rioleringen (60 miljoen) mag de compartimentering van de vismijn en het installeren van een nieuw koelsysteem (40 miljoen) een regelrecht succes genoemd worden. De koeling wordt via computersturing op afstand optimaal geregeld.

Het oude verkrotte veilinggebouw, gemeenzaam *sprotkot* genaamd (zie foto bovenaan dit artikel), werd nieuw leven ingeblazen en gerenoveerd tot een van de prachtigste veilingzalen. De Stad Oostende voorzag fondsen ten bedrage van 7 miljoen voor deze geslaagde verjongingskuur.

Niet alleen de stedelijke overheid investeerde in haar

vismijn ook de privésector liet zich kennen. De nv Vislossersbond G. Van Waes doet de nodige aanpassingen om tot een efficiënte en snelle verwerking van de aangevoerde vis te komen. Hiertoe werden reeds een 5-tal bijkomende heftrucks aangekocht, de viskistenpool werd verder aangevuld met een 5000-tal kisten. Een vrachtwagentractor om de containers zelf te verplaatsen vervolledigt het wagenpark van de Oostendse vismijn. De behandeling van de visstromen werd onder de loep genomen en gerationaliseerd. De reder krijgt bij wijze van spreken een VIP-behandeling.

Nadat hij de vrij toegankelijke haven binnen is gevaren (geen getij, 24u op 24u bemande sluizen) krijgt hij een plaats aan de ruime

kaai. Eens dat hij zijn vis gelost heeft, komen de mensen van de Vislossersbond G. Van Waes in actie. De lossersploeg brengt de vis naar een centrale sorteerplaats waar in een mum van tijd de vis in een gekoelde omgeving gesorteerd en gewogen wordt. Het sorteren wordt meer en meer geautomatiseerd. Naast de huidige tongsorteerinstallaties beschikt de sorteerploeg over een spiksplinternieuwe garnaalzeef. In de nabije toekomst wordt er nog verder geïnvesteerd in een platvissortermachine. Om een optimale kwaliteit te behouden wordt de vis onmiddellijk afgevoerd naar de koelruimtes. Vanaf dan kan de reder, indien hij dit wenst, huiswaarts keren om 's morgens vroeg terug te keren om de veiling bij te wonen.

De veiling werd tevens volledig geautomatiseerd. De rederscoöperatieve Onderlinge Visafslag (OVA) investeerde 12 miljoen in een ultramodern veilsysteem. Hiertoe werd een lastenboek opgesteld, waarvan een van de hoofdvoorwaarden was, gezien de Europese verscheidenheid en de reeds gevorderde staat van modernisering van deze veilingen, dat het te ontwikkelen systeem zich compatibel moet opstellen tot alle Europese visveilingen.

Na lang wikken en wegen, zowel op technisch, financieel als strategisch vlak hebben wij een nieuwe partner gevonden in de firma Schelfhout om deze ontwikkeling te realiseren. Deze veilingbouwer heeft ruime ervaring, heeft het hoofddeel van de verkoopssystemen in de viswereld verwezenlijkt en groeit mee met de nieuwste technieken. Deze geeft ons ook de nodige garanties dat ons systeem koppelbaar is met alle veilingen, met eender welk verkoopssysteem en dit op basis van behoud van eigenheid en zelfstandigheid. Op deze basis werden met een aantal veilingen uit onze buurlanden reeds constructieve gesprekken gevoerd.

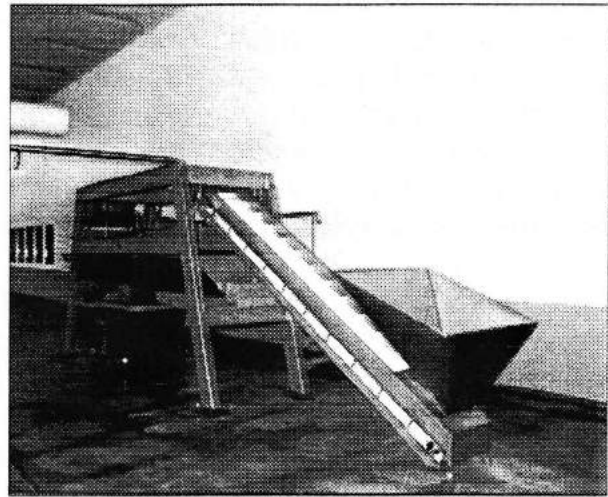
Het volledig verkoopsysteem bestaat uit verschillende deelprojecten, nl:

- * Uitbouw van het lokaal veilsysteem
- * Realisatie van een informatiesysteem
- * Opzetten van een thuiskoopstelsel

* Koppeling met collega-veilingen.

Het hoofddoel was natuurlijk de uitbouw van een lokaal veilsysteem. De aangevoerde vis wordt via handterminals onmiddellijk in het systeem gebracht. In het verleden moest de reder tot 's

morgens bij zijn vangst wachten en zelf zijn aanvoer opnemen. Met het nieuwe systeem krijgen de aanvoerders een maximum aan service door quasi onmiddellijk na de weging en plaatsing in de gekoelde ruimtes de reder de mogelijkheid te bieden zijn aanvoerlijst op te vragen. In het concept werd reeds rekening gehouden met een mogelijke koppeling met digitale weegschalen die zullen toelaten om nog efficiënter de aanvoer te behandelen. Ook de kopers kunnen hun aankopen met toepassing van de modernste technieken verrichten. In de nieuwe veilingzaal, gesitueerd in de Eurohall, het zogenaamde sprotkot, kunnen 90 aankopers in de aula plaatsnemen. Via een informatiepaneel worden de kopers op de hoogte gehouden van de komende en van de reeds geveilde partijen vis. Op het klokfront kunnen zij de verkoop volgen zowel in Bef als in Euro. Via een speciaal toetsenbord kunnen zij de klok stoppen en bepalen hoeveel zij wensen af te nemen. Elke plaats in de tri-

Naast de huidige tongsorteerinstallaties beschikt de sorteerploeg over een spiksplinternieuwe garnaalzeef.

bune wordt voorzien van de mogelijkheid tot telefonie en tot aansluiting van een personal computer. Na elke koop wordt automatisch een bon afgedrukt voor de verdere distributie. Via een gecodeerde sleutel kan op een 3-tal plaatsen informatie uit het systeem verkregen worden. Reders kunnen voor de verkoop hun aanvoerlijsten raadplegen en afdrukken en na de verkoop hun besomminglijst opvragen. Kopers melden zich aan op het systeem en activeren hun zitplaats. Zij kunnen overzichten verkrijgen van de aanvoer. Na de veiling melden zij zich af en ontvangen een vrachtbrief.

Het tweede deel van het totaalproject was de realisatie van het informatiesysteem. In de huidige veilingwereld is de nood aan betrouwbare en recente informatie zowel over aanvoer als over prijzen groot. Om aan deze vraag tegemoet te komen werd een grensoverschrijdend informatiesysteem gerealiseerd, volledig werkend over het internet, het medium bij uitstek voor

deze toepassing. Elke aangeslotene zal de mogelijkheid krijgen om informatie uit het systeem op te vragen. Sommige informatie zal een vertrouwelijk karakter hebben en wordt dan ook afgeschermd van andere gebruikers met een paswoordbeveiliging.

Dit informatiesysteem kan later evolueren in een vermarketingssysteem die het aanbod en de vraag op elkaar afstemmen. De aanvoeders geven hun vangst op en de prijzen waarbij zij willen verkopen, de afnemers brengen hun biedprijs in en de afslag bemiddelt via het systeem de koop.

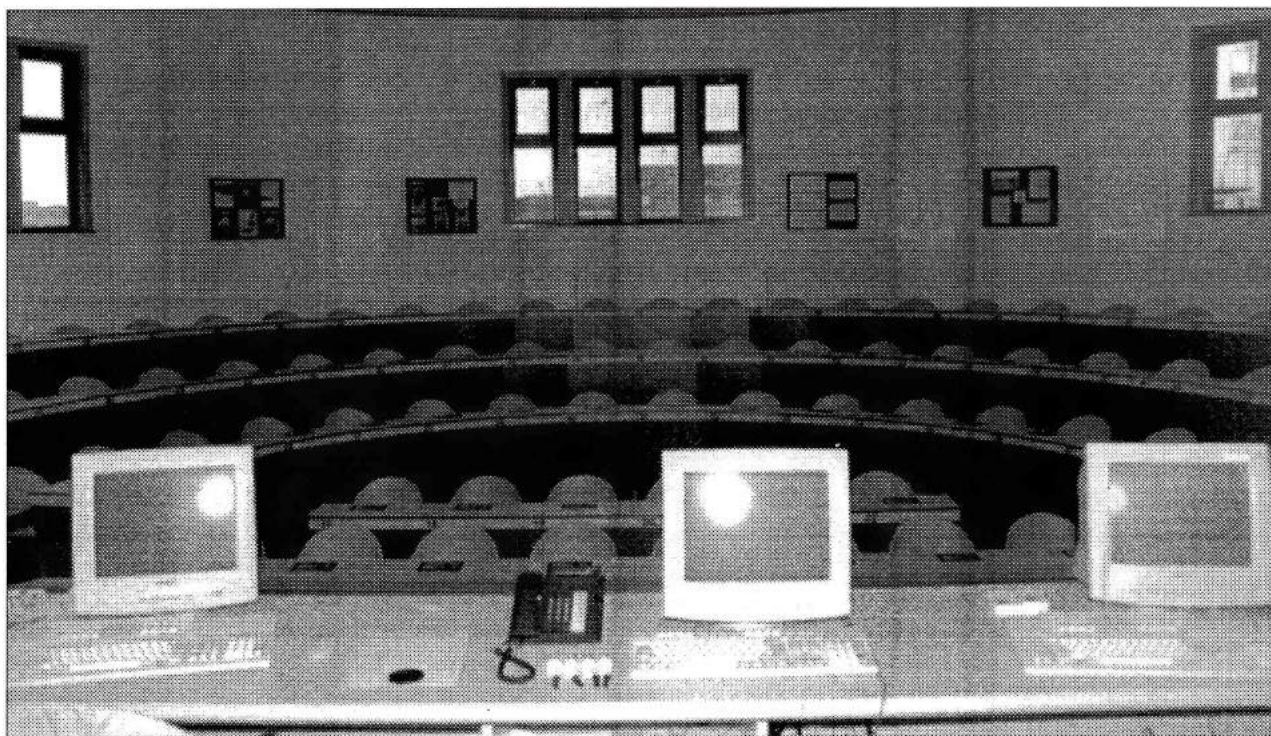
Een derde deelproject was het opzetten van een thuiskoopstelsel. Een interessante ontwikkeling in de veiligswereld is het thuiskopen. Hierbij wordt aan de kopers de mogelijkheid geboden om via een perso-

nal computer in hun bedrijf in contact te komen met de veiling. Zo nemen zij van op afstand deel aan de veiling. Het is zeer belangrijk om deze thuiswerkers te garanderen dat zij over identieke informatie beschikken en evenveel koopkans hebben als hun collega's in de mijnzaal.

Het laatste deelproject, maar zeker niet de minst belangrijkste is de koppeling met collega-veilingen. Zoals aangegeven in de inleiding bestaan er binnen Europa verschillende verkoopssystemen. Om tot een constructief werkend geheel te komen moeten veilingen die willen informatie uitwisselen en eventueel simultaanveilen een samenwerking opbouwen op basis van openheid en vertrouwen. Elke veiling moet echter ten alle tijde zijn eigenheid en zelfstandigheid behouden. Om dit mogelijk te maken

verkregen wij van onze partnerveilingbouwer alle garanties dat ons systeem kan koppelen met eender welk systeem. De software werd ontwikkeld met de nieuwste tools en staat klaar voor het internettijdperk.

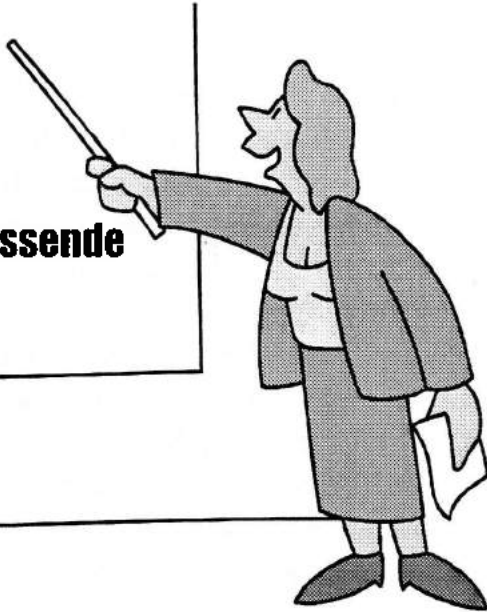
Om in de toekomst Oostende een belangrijke rol te laten spelen op de vismarkt werden er reeds diverse samenwerkingsverbanden afgesloten. Het verbinden van de thuiskoopssystemen van Nieuwpoort en Oostende, het simultaanveilen met IJmuiden, de deelname aan het EFICE netwerk van URK, de informatieuitwisseling met Plymouth en andere havens in de UK en Ierland, de veelvuldige contacten met Franse veilingen garanderen een spilfunctie voor Oostende.

Elke veiling moet ten alle tijde zijn eigenheid en zelfstandigheid behouden. Om dit mogelijk te maken verkreeg de Oostendse vismijn van de partner-veilingbouwer alle garanties dat het systeem kan gekoppeld worden aan eender welk ander systeem. De software werd ontwikkeld met de nieuwste tools en staat klaar voor het internettijdperk.

Wat een gids I(ei/ij)den kan!

Een verrassende tocht

ladder af maar totaal onverwachts kreeg hij van onze prins zijn hoofddeksel opgezet en werd hij op de foto vereeuwigd.

Leuk was het, om achteraf in het schoolblaadje het verslag van de kinderen te lezen. Naast de foto stond te lezen: "Wie hebben we daar bij de antiek- en inlijstingszaak ... Amaai, ik wist niet dat Koning Leopold II een tweelingbroer had. (Jason)

Hijzelf had er ook nog niet bij stilge staan! Wel een leuke vaststelling.

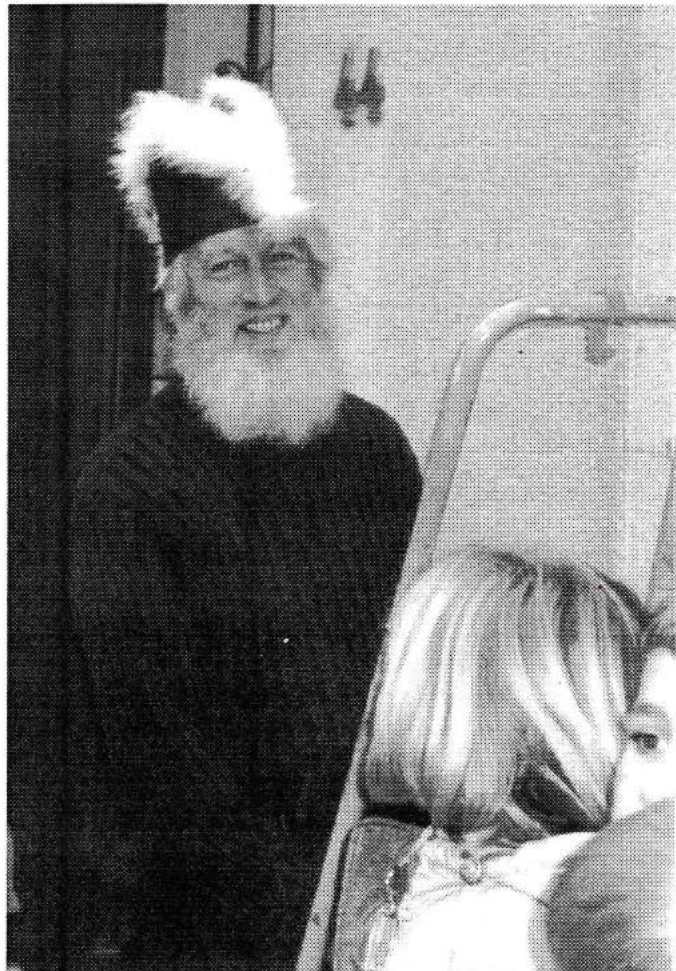
Bron: "Kroonblaadje" S. B. S. A. Van Imschoot/Oostende.

Op 14 november 2000 maakten de leerlingen van de derde klas van de Stedelijke Basisschool Astrid Van Imschoot een "Koninklijke tocht" met Horizon Educatief.

Dit is een zoektocht naar sporen van ons Koninklijk huis doorheen de "Koningin der badsteden".

Als gidsbeurt op kindermaat is dit ook als begeleider een leuke beleving. Onverwachte situaties dienen zich soms aan.

Wij hadden net een bezoek aan het Praalgraf van onze Koningin Louize-Marie achter de rug en vervolgden onze weg doorheen de Kerkstraat. Helemaal verrast was onze conservator van de Peperbusse, Pierre Claes, die net zijn ramen aan het zemen was, toen hij die vrolijke bende in zijn richting zag afkomen. Hij daalde veiligheidshalve maar van zijn

Uit het verslagboek van een Oostends politieagent (6)

(familienamen bekend maar uit 'kiesheid' niet voluit weergegeven!)

23 augustus 1913

Om 11 ure 's avonds zijn vier personen in de wacht gekomen waar ik van dienst was en hebben den heer Commissaris gevraagd. Daar deze laatste van dienst was in het Palace Hotel hebben wij hem verwittigd doch intrusschentijd dat de vier heeren zaten te wachten begonnen twee hunner en namentlijk Mr L. en Mr. A. zich elkander verwijtsels en scheldwoorden toe te brengen en dit in 't bijzijn van Mr Armand B. en August L. en mijn collega B. Ik ben ertuschen gekomen en hun zooveel mogelijk de ruzie trachten te middelen doch op zeker oogenblik herbegon het opnieuw en Mr L., chef of zoo der Cri d'Ostende zegde in de Fransche taal "ha vous m'avez encore craché dans la barbe", waarop Mr A. antwoordde "Oui et je cracherai encore dedans". Op hetzelfde oogenblik begaf zich

Mr A. die aan het weg en weer loopen was in de wacht, naar Mr L., misschien met het inzicht van hem in het gezicht te spuwen maar ik ben er nogmaals tusschengekomen en Mr A. tot bedaren gebracht, daar hij wat opgewonden was. Doch eenige stonden nadien zijn zij terug in scheldwoorden tegen elkander uitgevallen en ik heb Mr L. dan hooren zeggen aan den heer A. "Vous

avez été condamné en France pour 80 mois de prison et 10 000 francs d'amende". Wij hebben hen gedurig doen zwijgen doch zij zijn telkens herbegonnen. Mr L. heeft mij ook gezegd: "Figurez-vous j'ai connu A. 'comme pauvre homme et maintenant il est deux fois millionnaire et tout cela provient de vol et d'escroquie dans le jeu et un jour que Mr A. et son camarade était a Vichy ou de ce coté la, il n'avait plus d'argent, et il a attaqué un Mr et sa Dame et il les a forcé et menacé de donner leurs portemonnaie qui contenait la somme de 3 fr. avec laquelle Mr A. a quitté Vichy" en nog verscheidene andere scheldwoorden en verwijtsels hebben zij elkander verweten die ik mij niet meer herinner en vergeten heb.

8 september 1913

Om 11 ure 's morgens kwam Regina K., marktkraamster, mij aanbrenge alsdat zij een stuk pane, weerde 5 frank, ontstolen was van haar kraam en dat de vermoedens vielen op Marie V. Ik heb daarna Marie V. gezien bij hare tante Wwe E. en zij heeft mij gezegd, ik ben onplichtig en heeft daar haren neusdoek opgehoffen en mij twee blauwe schorten laten zien welke zij op den arm droeg. Regina K. heeft niet gezien wie haar bestolen heeft, maar verscheidene vrouwen beweerden zulks onder andere Mathilde V. en vrouw M.

10 september 1913

Om 12 ure 's nachts geroepen in de Café Pantoufle (nvdr zie artikel 'DE PANTOEFFEL van Claire Terryn in Gidsenblad 1999, jg. 11, nr. 3, blz. 63-66).

Daar gekomen zegde ons Cesar Terryn alsdat Emile VD. die bedronken was niet wilde zijn gelach (sic) betalen: 10,75 frank Hij was reeds vertrokken en wij hebben hem aangetroffen aan het huis van Jan VW. Hij lag ten gronde en wij hebben hem opgenomen en gezien zijnen dronken toestand hebben wij hem in de politiezaal opgesloten. Daar beweerde hij zijnen gouden horlogieketting gestolen te zijn ter weerde van 150 frank. Hij heeft zijn gelach betaald op het bureel en de ketting is hem teruggebracht geweest door Ch. Terryn.

25 september 1913

Om 12 ure middag zag ik een samenscholing (sic) van volk aan de vischmijn. Daar gekomen bemerkte ik Charles D. die bij zijne karre stond, gansch bleek en houdende aan zijne borst. Hij verklaarde mij eenen stamp gehadt te hebben op het hart door zijnen zoon Alfons, die mij bevestigde dat zulks waar was. Hij zegde ook aan zijnen vader: gij hebt mijn broeder ook buitengeschopt maar gij zult nog wat tegenkomen met mij eer ge mij wegekrijgt.

29 september 1913

Om 1 ure 's nachts op dienst zijnde in de

Kleine Kaaistraat (nvd'r nu Paster Pypestraat) kwamen 6 jongelingen al zingend. Wij verboden het hun doch eenige stappen verder waren zij terug aan het zingen. Wij verboden het hun nogmaals en vroegen een zijne naam, welke Arthur VDH. was en die ons zegde: ja, schrijf mij maar op, ik ben het en ik werke bij Mr J. en deze zal er wel voor zorgen, ik zit er niet mee in. De andere gingen voort doch gekomen aan de nieuwe zaal begonnen zij opnieuw te zingen en een van hen Arthur D., de grootste, riep ons toe: dat er maar een van die nieuwe hier komt, ze zullen met mij te doen hebben. Wij zijn er naartoe gegaan ten einde hem te herkennen doch zij zijn weggelopen in de richting der Visscherskaai altijd maar al roepend: nieuwe, luiaards, bastaards en smeerlappen. Zij zijn dan op eene sloep gesprongen en riepen ons dan toe: komt eens hier, wij zullen u eens leeren zwemmen, wij zullen u versmooren. Zij hebben ook nog met steenen en ballast geworpen naar ons. Het waren Arthur & Alexis D., Medard B., Arthur VDH, Edgard D. en Leon L.

05 november 1913

Om 6.40 ure 's morgens in overtreding genomen Melanie V. om eene seule vuil water met afval van krabben uit te werpen op de vischmarkt.

Om 7 ure Leonie B. om een seule zand en afval van de herberg en de wagen op de straat te werpen in het straatje zonder einde. Esther L. voor hetzelfde feit.

Om 8 ure 's morgens Julien M. voor openbare dronkenschap ter Visscherskaai.

Om 8 ure Elisa V. om drank te schenken aan dronken personen.

28 op 29 november 1913

Om 12 ure 's nachts op dienst zijnde in den omtrek der Vischmarkt hoorde ik muziek

spelen met accordeon alsook zingen door verscheidene personen. Ik hoorde ook terzelfdertijd een gerucht als dat van planken of tafels ten gronde werpen. Ik begaf er mij naartoe ten einde te verbieden nog muziek te spelen of nog lachlawijd te maken maar gekomen op de vischmarkt waren allen uit het oog verdwenen. Ik vernam dan later van Cyriel T. alsdat zij in de Franciscusstraat bij de Wwe B. waren gegaan en dat hij (Cyriel) hun daar ook reeds spelen en zingen verboden had. Toen wij aan den hoek der Kaai- en Ooststrate kwamen, hoorden

wij nogmaals het muziek en trokken dan te zamen naar de Kleine Kaaistraat waar wij Allusius D. aantreffen voor de deur der oude zaal en wiens naam wij vroegen ten einde hem in overtreding te nemen met muziek gespeeld te hebben. Eenige minuten later zijn zij allen terug aan het zingen gegaan en ditmaal speelde Leon D. Wij zijn er naartoe gegaan en hebben hun aange-troffen in de Aartshertoginnestraat. Wij hebben D. vastgenomen ten einde zijn een-zelvigheid vast te stellen doch op hetzelfde oogenblik was Jan V. bijgekomen en hij wierp met de orgelkas van D. waarvan hij drager was, op de rug van collega T., met zoo een geweld dat de kas in stukken ten gronde viel. Hierop zegde hij ook: wij gaan ons hier niet laten kloten, en wij waren ver-plicht D. los te laten. Wij zijn dan hem nageloopten terwijl hij vluchtte in de rich-

ting der Avenue H. Serruys. Ik ben hem nageloopten ten eind een hunner te kunnen krijgen of herkennen en gekomen aan den hoek der post heb ik Joseph C. en Louis B. gevonden. Ik wilde hun naar het politiebureau brengen maar de twee andere Jan V. en Leopold P. kwamen bijgesprongen en wilden hun uit mijne handen halen. Ik was dan bijgestaan door Leon A. die ook nog door hun bedreigd en mishandeld is geweest, zoo heeft hij mij verklaard. V. heeft gezegd: kom wij gaan hier met u gedaan maken en hij nam steenen en begon naar mij te smijten en hij heeft mij den derden maal getroffen op de kaak, zijn maat P. heeft ook verscheidene malen gesmeten maar zonder mij te treffen. Dokter Kaisergrüber heeft mij de eerste zorgen toegediend en Dokter Van Wijnendaele heeft de reste gedaan.

Gerecht Brugge 14 maart 1914: Jan V. = 5 maand, Leopold P. = 17 dagen, Louis B. = 46 dagen, Allusius D. = 10 frank of 1 dag, Leon D. = idem als vorige, Joseph C. = 15 frank of 4 dagen

24 april 1914

Om 2 ure namiddag in overtreding genomen Gabriel S. om op de wandeling der zeedijk te rijden met vélo. Ik heb hem aangesproken en hij is ervan door gegaan en heeft mij gezegd: pour 5 mètres que j'ai encore a faire, en hij sprong er terug op en reed tot op de kop van het hoofd. Op het bureel gekomen loochende hij het feit en zegde: vous m'avez donné la permission et vous êtes tous des drôles gail-lards dès qu'on ne vous donne plus la gout-te mais je sais bien pourquoi que vous l'avez fait.

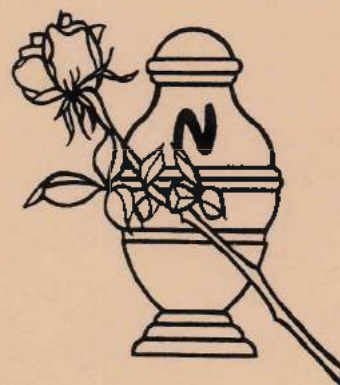

(wordt vervolgd)

UITVAARTVERZORGING - FUNERARIUM

Jan Nuytten

Het **uitvaartcontract**
is de absolute **zekerheid**
dat uw begrafenis of crematie
zal uitgevoerd worden volgens
uw wensen en dat uw familie
achteraf **geen financiële**
beslommeringen heeft

Torhoutsesteenweg 88 (h)
8400 Oostende (Petit Paris)
tel. 059 - 80 15 53